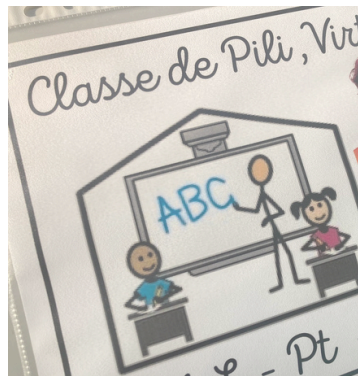

PEC ANNEX 1

**PROPOSTA
PEDAGÒGICA DE
CICLE (PPC)
EDUCACIÓ INFANTIL**

ÍNDIX

1. Introducció
2. Contextualització
 - 2.1. Centre
 - 2.2. Característiques socioeducatives (nombre d'alumnat, diversitat del grup, NESE, nova incorporació,...).
 - 2.3. La nostra manera d'entendre l'educació i la nostra idea de xiquet/a.
3. Objectius Generals
4. Àrees
5. Competències Clau
6. Quadre competències específiques, sabers bàsics i criteris avaluació.
7. Seqüenciació per nivells dels criteris d'avaluació dels sabers bàsics.
8. Relació objectius generals amb les situacions d'aprenentatge.
9. Educació en valors
10. Temporalització dels moments d'aprenentatge
11. Període d'acollida
12. Metodologia
13. Organització dels espais d'aprenentatge (aula i espais, centre escolar, fora del centre,...).
14. Mesures d'atenció a les diferències individuals
15. Foment de la lectura
16. L'observació, documentació pedagògica i avaluació

1 INTRODUCCIÓ

Segons el Decret 100/2022 , de 29 de juliol del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'Educació Infantil, “ l'educació infantil constitueix una etapa educativa amb un doble valor. D'una banda, oferir un entorn d'aprenentatge segur i estable, que possibilita la igualtat d'oportunitats des d'un desenvolupament equilibrat dels xiquets i xiquetes. D'una altra banda, permetre que les xiquetes i xiquets es convertisquen en persones participants i actives de la societat, que compreguen una sèrie de valors com la tolerància, la responsabilitat, el sentit de comunitat, l'entesa mútua, la igualtat de drets i responsabilitats entre totes les persones, des d'una perspectiva d'igualtat de tracte i no discriminació”.

Aquesta programació és fruit de la reflexió pedagògica i és un instrument flexible i obert, en construcció, revisió i millora constants.

Amb aquesta programació es pretén tindre un document on es projecten les intencions educatives en l'organització de les situacions d'aprenentatge significatives que s'oferisquen als xiquets i xiquetes en el context de la vida quotidiana per tal de donar una resposta educativa ajustada a les característiques, els interessos i les necessitats col·lectives i individuals.

La programació s'ha elaborat preveient les adequacions necessàries per a atendre als xiquets i xiquetes amb la necessitat específica de suport educatiu des d'una perspectiva inclusiva (tenint en compte els principis del DUA.

2. CONTEXTUALITZACIÓ

2.1. CENTRE

El nostre centre educatiu reuneix les característiques següents:

- Situat en la població de La Vall d'Uixó de la comarca de la Plana Baixa, en un àmbit urbà
- El centre compta amb 8 unitats de Primària, i 3 unitats d'educació infantil de segon cicle i una unitat de primer cicle (aula 2 anys) situades en un edifici annex al edifici principal.
- El claustre de professorat està format per 19 membres, 7 dels quals formen l'equip d'educació infantil (tot i que a infantil imparteixen sessions els especialistes de música, psicomotricitat, religió i audició i llenguatge).
- L'alumnat és majoritàriament castellanoparlant, tot i que cada vegada tenim més alumnat valencianoparlant.
- A l'escola el projecte lingüístic és el PEPLI

2.2. CARACTERÍSTIQUES DELS XIQUETS I XIQUETES

2 i 3 ANYS

És l'edat en la qual els "grans descobriments" adquireixen molta importància. L'adquisició de vocabulari li dona unes possibilitats de comunicació que sol aprofitar per fer innumerables preguntes per satisfer la seua curiositat. Comença a dominar les estructures bàsiques del llenguatge i la construcció de frases és molt més acurada. D'aquesta manera l'activitat verbal és molt gran.

La seua curiositat és insaciable i cal tindre molta paciència per donar resposta al seu interrogatori constant. També s'ha de tindre en compte que no cal estendre's amb respostes llargues i complicades: el que demanen és una resposta simple, entenedora i puntual que done satisfacció a allò que volen saber.

La fantasia i la imaginació es desenvolupen molt, especialment en el joc i, sovint té dificultats per diferenciar la realitat i la fantasia. Això s'interpreta, de vegades, com un afany de mentir i aquesta apreciació és errònia. El motiu és que no comprenen la realitat tal com és, sinó que la interpreten a partir de les seues vivències, tal i com les entenen.

És freqüent en aquesta etapa (com en qualsevol situació de canvi), que la por faça la seua aparició: por a la separació, a la foscor, a les pròpies fantasies,... Per aquest motiu i per la confiança que tenen en els adults convé que sempre els diguem la veritat. Confia en l'autoritat dels adults i aquest fet ens ha de fer reflexionar per tal de no defraudar-los.

La seua actitud és egocèntrica: creu que tothom veu, pensa i actua tal i com ells i elles veuen, pensen i actuen.

El procés de socialització té una gran importància i els amics/amigues tenen un paper capital: prompte parlarà de xiquets i xiquetes concrets, amb el seu nom propi i presumirà de les amistats que va adquirint.

4 ANYS

Segueixen adquirint vocabulari i això els dona més capacitat de comunicació. La pronunciació va millorant en correcció i l'estructura sintàctica de les frases progressa. Gaudeixen del diàleg, però sobretot, en situació de joc, encara practiquen el monòleg.

Els seus arguments continuen sent molt egocèntrics, és a dir, donen explicacions a partir de la seua lògica.

Inicien l'interès per la lectura, ja que els permet descobrir signes que comencen a tindre un cert significat. Gaudeixen molt dels contes, encara que determinats personatges els provoquen por: monstres, llops, ogres, bruixes, etc.

De vegades, tenen pors nocturnes derivades de les seues fantasies.

També els agraden molt els titelles i perden de tal manera la noció de la realitat que s'arriben a identificar amb els diferents personatges i responen a les seues preguntes com si foren éssers reals.

El joc col·lectiu guanya en importància, tot i que els grups que es formen no solen ser massa estables.

Les amistats es van consolidant i els agrada fer allò que els seus amics o les seues amigues fan.

Normalment van molt més accelerats que en el curs anterior: la seua excitació augmenta perquè també, l'afany de descobrir creix.

L'enfrontament amb els adults sovinteja molt i poden organitzar grans rabioles per poca cosa. Busques l'afiançament de la seua personalitat volent eixir-se amb la seua i atenent poc a raonaments.

Els agrada molt fer-se grans i no toleren gens que se'ls qualifique de xicotets: volen ser independents i això passa pel camí de reconèixer l'edat.

En els seus aniversaris mostren una barreja de goig i de vergonya: els agrada saber què significa ser més grans, però els pot fer vergonya ser protagonistes.

Amplien el coneixement de les relacions familiars (cosins, oncles) i comprenen l'ara, l'abans i el després, però sense matisos de dies o d'hores (abans pot ser, perfectament fa tres setmanes).

Valoren molt l'opinió que els altres tenen de la seua persona i els sap molt greu que algú els diga que no vol la seua amistat.

5 ANYS

L'egocentrisme que havia estat present de manera important en els cursos anteriors, minva considerablement. És el resultat d'una percepció de la realitat molt més exacta.

Els xiquets i xiquetes trien grups d'amics i amigues.

Diferencien amb tota claredat els dos sexes i s'inicia na etapa de "vergonyes" i/o exhibicionisme.

Els xiquets i xiquetes tenen preferències respecte a la seua indumentària i, en la mesura del que és raonable, cal respectar els seus gustos.

Segueixen gaudint dels contes, però han adquirit més capacitat per distingir la realitat de la fantasia. Acostumen a tenir tendència a negar o a disfressar els personatges que valoren com a negatius per transformar-los en figures més gratificants o menys dolentes. La dualitat de voler/no voler respecte a escoltar relats de por és una constant. Tenen pors irracionals: a la foscor, a certs animals,... En canvi són valents i valentes i fins i tot inconscients amb les capacitats que creuen dominar: nadar, córrer, etc.

Estan en l'edat dels jocs dinàmics.

L'autoritat de l'adult és com un repte: proven fins a quin punt és o no sòlida. Per molt que se'ls negue una cosa, insisteixen per provar si dobleguen la seua autoritat. Fins i tot provoquen per conèixer els límits de la seua força, sobretot si saben que acabaran sortint-se amb la seua. Les rabioles són freqüents quan no es compleix la seua voluntat.

Demanen explicacions de tot, però tenen més capacitat per entendre les raons dels adults.

No toleren de cap manera les injustícies.

El seu afany per aprendre és notori i se'ls desperta un gran interès per totes les coses: tot ho volen saber i, per tant, cal aprofitar aquesta situació per fer persones curioses, investigadores, inquietes, crítiques,...

S'ha d'aprofitar la seua auto motivació.

Adquireixen molt vocabulari i la construcció sintàctica de les frases és ja molt acurada. Això els dona la capacitat de mantenir fluidament una conversa sense anar-se'n del tema. També poden seguir converses col·lectives.

Gaudeixen dels experiments i comencen a formular hipòtesis.

Imiten molt als i les mestres i els agrada actuar com si en foren (per exemple per a advertir als més menuts).

Hi ha també un cert domini dels temps, sempre que prenguen referents per situar-se: "què vam fer ahir o què farem demà".

Alternen els jocs d'acció amb els de taula, saben organitzar-se en equips, entenen les regles del joc i són severos amb els i les altres. En canvi els costa molt saber perdre.

Els dibuixos són molt més elaborats, amb multitud de detalls i una gran millora en la proporció. Sol ser una activitat molt plaent, igual que les activitats manuals en les quals mostren més habilitat.

2.3 LA NOSTRA MANERA D'ENTENDRE L'EDUCACIÓ I LA NOSTRA IDEA DE XIQUET/A.

Per tal de situar tot el treball que fem a educació infantil al nostre centre, cal conèixer quina manera tenim com a cicle d'entendre l'educació. Nosaltres partim d'una educació ...

- Respectuosa: Deixant pas a la investigació i experimentació i tenint en compte els diversos ritmes d'aprenentatge.
- Global
- Creativa. L'art com a llenguatge universal.
- Integral.
- Comunitària. Tots i totes som agents educatius.
- Viva. Sempre en continua transformació i avaluació.
- Vivencial. Les coses que s'experimenten i es fan són les que més s'aprenen.

A més cal saber quina idea tenim del xiquet i xiqueta per tal d'entendre el treball que fem a les aules. Per a nosaltres el xiquet/a és un ésser...

- Capaç
- Creatiu/va
- Protagonista del seu aprenentatge
- Curiós/a
- Despert/a
- Dispost/a
- Atrevit/da – Arriscat/da
- Amb una història de vida.

El nostre objectiu educatiu és desenvolupar en els xiquets i xiquetes les competències per a la vida. Aquelles que els han de facilitar eines per viure en un món globalitzat i complex i que els han de permetre ser competents per adaptar-se i interactuar en un món canviant a nivell social i tecnològic.

3. OBJECTIUS GENERALS.

L'educació infantil contribueix a desenvolupar en les xiquetes i els xiquets les capacitats que els permetran:

- a) Conèixer el seu propi cos i el dels altres, així com les seues possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències.
- b) Observar i explorar el seu entorn familiar, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte, i participar en activitats socials i culturals de la comunitat.
- c) Adquirir progressivament autonomia en les situacions de la vida quotidiana.
- d) Desenvolupar les seues capacitats emocionals i afectives per a formar-se una imatge positiva de si mateixos establint vincles segurs amb les persones adultes i amb altres xiquets i xiquetes.
- e) Relacionar-se amb els altres en igualtat i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en l'ús de l'empatia i la resolució pacífica de conflictes, desenvolupant actituds d'interès i ajuda i evitant qualsevol tipus de violència.
- f) Promoure, aplicar i desenvolupar les normes socials que fomenten la igualtat de drets i responsabilitats de les persones, des d'una perspectiva d'igualtat de tracte i no discriminació.
- g) Comunicar i representar la realitat a través dels diferents llenguatges i formes d'expressió.
- h) Explorar les destreses relatives al pensament lògic matemàtic, la lectura i l'escriptura, el moviment, el gest i el ritme des de les situacions quotidianes i contextualitzades.
- i) Descobrir la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen la llengua pròpia i oficial, el valencià, i el castellà, llengua cooficial, a més d'altres llengües familiars i desenvolupar actituds positives envers esta diversitat.
- j) Desenvolupar habilitats comunicatives en les dues llengües oficials i iniciar-se en la descoberta d'una llengua estrangera.

4. ÀREES

Els ensenyaments de l'educació infantil s'organitzen en àrees corresponents a tots els àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil. Les àrees són:

1. Creixement en harmonia
2. Descobriments i exploració de l'entorn
3. Comunicació i representació de la realitat.

5. COMPETÈNCIES

Són assoliments que es consideren imprescindibles perquè els xiquets i xiquetes puguin progressar amb garanties d'èxit en l'itinerari formatiu, i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals.

COMPETÈNCIES CLAU. EDUCACIÓ INFANTIL

CCLI	Competència en comunicació lingüística
CP	Competència plurilingüe
STEM	Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria.
CD	Competència digital
CPSAA	Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
CC	Competència ciutadana
CE	Competència emprenedora
CCEC	Competència en consciència i expressió culturals.

En aquest quadre es relacionen cada objectiu d'infantil en les competències clau.

OBJECTIUS GENERALS D'ETAPA (OGE)	COMPETÈNCIES CLAU							
	CCL	C P	STEM	C D	CPSAA	CC	C E	CCEC
a) Conèixer el seu propi cos i el dels altres, així com les seues possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències. (Àrea I)					X	X	X	
b) Observar i explorar el seu entorn familiar, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte, i participar en activitats socials i culturals de la comunitat. (Àrea II)			X		X			
c) Adquirir progressivament autonomia en les situacions de la vida quotidiana. (Àrea I)					X		X	
d) Desenvolupar les seues capacitats emocionals i afectives per a formar-se una imatge positiva de si mateixos establint vincles segurs amb les persones adultes i amb altres xiquets i xiquetes. (Àrea I).					X	X		
e) Relacionar-se amb els altres en igualtat i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en l'ús de l'empatia i la resolució pacífica de conflictes, desenvolupant actituds d'interès i ajuda i evitant qualsevol tipus de violència. (Àrea I, Àrea II)	X				X	X		
f) Promoure, aplicar i desenvolupar les normes socials que fomenten la igualtat de drets i responsabilitats de les persones, des d'una perspectiva d'igualtat de tracte i no discriminació. (Àrea I, Àrea II i Àrea III).					X	X		
g) Comunicar i representar la realitat a través dels diferents llenguatges i formes d'expressió. (Àrea III)	X	X		X				
h) Explorar les destreses relatives al pensament lògic matemàtic, la lectura i l'escriptura, el moviment, el gest i el ritme des de les situacions quotidianes i contextualitzades. (Àrea II, Àrea III).	X	X	X	X				
i) Descobrir la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen la llengua pròpia i oficial, el valencià, i el castellà, llengua cooficial, a més d'altres llengües familiars i desenvolupar actituds positives envers esta diversitat. (Àrea II, Àrea III).	X	X		X		X		X
j) Desenvolupar habilitats comunicatives en les dues llengües oficials i iniciar-se en la descoberta d'una llengua estrangera. (Àrea III).	X	X		X		X		X

6. QUADRES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES, SABERS BÀSICS I CRITERIS AVALUACIÓ.

PRIMER CICLE

ÀREA I: CREIXEMENT EN HARMONÍA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- CE1.** Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos per mitjà del moviment en diversos espais, i mostrar seguretat, respecte i confiança.
- CE2.** Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat.
- CE3.** Establir interaccions amb els iguals i els adults de l'entorn social més proper per mitjà de vivències quotidianes i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i l'empatia.
- CE4.** Mostrar comportaments i actuacions d'acord amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, de cura de l'entorn proper i d'iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana.
- CE5.** Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, per tal d'afrontar reptes i resoldre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia.

SABERS BÀSICS

BLOC A: Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb ell mateix

1. Parts del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics.
2. Joc exploratori, sensorial, simbòlic i motor.
3. El moviment lliure en les diverses situacions de la vida quotidiana.
4. Control dinàmic: desplaçaments en l'espai i coordinació visomotriu a través del contacte amb objectes i materials.
5. Iniciació en el control estàtic: respiració, relaxació, tonicitat i autocontrol.
6. Accions relacionades amb les necessitats bàsiques quotidianes d'alimentació, descans i higiene personal en espais no habituals.
7. Estratègies per a identificar i evitar situacions de risc i perill.
8. Identificació i adequació d'estats emocionals a les diverses situacions: temps d'espera, xicotetes frustracions associades a la satisfacció de necessitats bàsiques i cures.
9. Satisfacció pels progressos assolits que generen de seguretat i confiança.
10. Accions bàsiques en la resolució de tasques senzilles i reptes amb demanda d'ajuda.
11. Xicotetes responsabilitats en jocs, situacions i activitats.

BLOC B: Construcció de la identitat i autonomia en relació amb els altres

1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola.
2. Interés a conèixer altres persones.
3. Vinculació afectiva amb les persones de referència.
4. Les primeres organitzacions socials i grups de pertinença: la família, la casa i l'escola.
5. Estratègies per a proposar, comunicar experiències i participar activament en situacions de la vida quotidiana i gestionar possibles conflictes.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Identificar les parts del cos, les seues possibilitats i les característiques de manera global.
2. Mostrar acceptació i respecte pel propi cos i el dels altres.
3. Explorar amb interès i prudència l'entorn a través del moviment lliure.
4. Expressar necessitats bàsiques i preferències amb persones diferents del context familiar.
5. Manifestar i identificar emocions bàsiques.
6. Establir relacions de confiança amb les persones pròximes.
7. Reproduir conductes i situacions prèviament observades en l'entorn social pròxim.
8. Portar a la pràctica rutines relacionades amb la cura personal i l'alimentació amb l'ajuda de la persona adulta quan siga necessària.
9. Afrontar xicotetes adversitats, prendre decisions i sol·licitar ajuda quan calga.

ÀREA II: DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- CE1.** Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius i les relacions que tenen mitjançant l'exploració sensorial de l'entorn.
- CE2.** Dur a terme investigacions senzilles, individuals i grupals, orientades a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos de l'entorn proper utilitzant destreses logicomatemàtiques, científiques i tecnològiques elementals.
- CE3.** Identificar i intervenir en les accions i situacions presents a la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat de l'entorn proper, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre si.

SABERS BÀSICS

BLOC A: Observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural

1. Exploració sensorial.
2. Interés i curiositat durant l'exploració.
3. Característiques elementals dels objectes i materials amb els quals es relacionen.
4. Iniciació a l'establiment de relacions d'ordre, correspondència, classificació i comparació.
5. Sensacions dels elements que formen part del seu entorn pròxim a través de les possibilitats perceptives.
6. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos i amb els objectes que l'envolten.
7. Quantificadors bàsics contextualitzats.
8. Necessitats dels éssers vius.
9. Processos i canvis perceptibles en allò que ens envolta.
10. Elements naturals, observació i experimentació.

BLOC B: Curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat.

1. Interacció amb els altres i amb l'entorn. Connexions entre el que es coneix i el que és nou.
2. Observació i experimentació sobre l'entorn pròxim. La intencionalitat.
3. Iniciació a la planificació i la presa de decisions.
4. Iniciació al sentit espacial i numèric.
5. Observació i curiositat davant d'allò que ens envolta.

BLOC C: Valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn.

1. Els elements i els fenòmens naturals del seu entorn.
2. Efecte de les accions pròpies en el medi físic i natural.
3. Les cures de l'entorn i dels éssers vius.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Observar i manipular sensorialment materials i objectes de l'entorn, des de la curiositat.
2. Establir relacions senzilles entre objectes i materials sobre la base de les qualitats i els atributs que tenen.
3. Utilitzar els quantificadors bàsics més significatius relacionats amb les experiències quotidianes de joc i relació amb els altres.
4. Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques partint del cos propi i dels elements i objectes de l'entorn.
5. Mostrar interès per les activitats en contacte amb la naturalesa i la interacció amb alguns elements naturals.
6. Identificar algunes característiques bàsiques dels elements i éssers vius de l'entorn natural i mostrar-hi respecte.
7. Plantejar accions per a la resolució de problemes, tasques i reptes senzills.
8. Identificar i anomenar els fenòmens atmosfèrics habituals en l'entorn i relacionar-los amb alguna conseqüència en la seua vida quotidiana.

ÀREA III: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- C.E.1** Explorar i utilitzar materials, tècniques, instruments i codis dels diversos llenguatges, i ajustar-ne l'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació.
- C.E.2** Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana per mitjà de diversos llenguatges, prenent com a base coneixements i recursos de la seua pròpia experiència.
- C.E.3** Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diversos llenguatges de manera personal i creativa en contextos escolars i familiars.
- C.E.4** Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comunicatives bàsiques i valorar la riquesa comunicativa que això suposa.
- C.E.5** Mostrar interès per participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estrangera.
- C.E.6** Identificar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i en l'entorn pròxim interactuant amb els altres, des del respecte a la diversitat.

SABERS BÀSICS

BLOC A: Descobriments dels llenguatges	BLOC B: Possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal	BLOC C: Patrimoni i cultura
1. Els objectes d'ús compartit com a mediadors simbòlics en els primers contextos d'interacció. 2. Possibilitats sonores i expressives de la veu, del cos, dels objectes i dels instruments. 3. La imatge i el so en l'entorn físic. 4. L'escolta com a descobriment i gaudi de l'entorn. 5. Cançons i altres manifestacions musicals. Cançons de bressol, non-non i jocs de falda. Sensacions que les acompanyen, reconeixement, evocació i reproducció. 6. Exploració i expressió a través del gest i del moviment lliure. Els desplaçaments per l'espai. 7. Materials, colors, textures, tècniques i procediments plàstics. 8. El joc simbòlic com a mitjà d'expressió. 9. Desig de comunicar-se i interès a participar en diferents propostes artístiques. 10. Aproximació als codis de representació gràfica (dibuix, imatges, símbols, etc.) en diversos suports. Primeres representacions indeterminades.	1. Escolta activa i comprensió de paraules i missatges orals senzills en les dues llengües oficials. 2. Sons, expressió sonora i articulació de les paraules. Jocs d'imitació, lingüístics i de percepció auditiva 3. Interés per participar en interaccions orals i situacions habituals de comunicació des de la realitat lingüística. 4. El llenguatge oral en situacions quotidianes: expressió de necessitats, emocions i vivències, primeres converses amb sons, vocalitzacions i jocs d'interacció. 5. Estratègies que faciliten els intercanvis: contacte visual amb l'interlocutor, escolta atenta i espera per a intervenir en situacions quotidianes que afavorisquen el respecte i la igualtat. 6. Interés i atenció per a escoltar textos llegits per altres persones. 7. Observació i manipulació de textos i imatges en diversos formats: llibres, revistes, cartells, etiquetes. 8. Repertori lingüístic individual. Lèxic de les llengües oficials relacionat amb situacions quotidianes.	1. Celebracions, costums i tradicions etnoculturals presents en l'entorn. 2. Els espais lletrats i culturals com a font de gaudi. 3. Participació i interès en els diversos gèneres literaris infantils de la nostra cultura popular: contes, relats, endevinalles, teatre, treballengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol... sense estereotips sexistes, com a font de plaer i aprenentatge. 4. Convivència amb la diversitat lingüística i cultural de l'aula i de l'entorn.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Explorar les possibilitats expressives i comunicatives dels diferents llenguatges i utilitzar els seus mitjans materials propis per a expressar-se lliurement en diversos contextos.
2. Establir i reforçar els vincles afectius amb els altres i participar amb interès en interaccions i en contextos quotidians de comunicació.
3. Participar en situacions comunicatives i adequar la postura, el gest i els moviments a les intencions.
4. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.
5. Utilitzar el llenguatge oral, mostrar interès per expressar-se, compartir sentiments, desitjos, emocions i vivències i mostrar curiositat pels diferents perfils lingüístics.
6. Participar en activitats individuals o col·lectives relacionades amb diferents manifestacions artístiques i culturals.

SEGON CICLE

ÀREA I: CREIXEMENT EN HARMONIA	
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
CE1. Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos per mitjà del moviment en diversos espais, i mostrar seguretat, respecte i confiança. CE2. Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat. CE3. Establir interaccions amb els iguals i els adults de l'entorn social més proper per mitjà de vivències quotidianes i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i l'empatia. CE4. Mostrar comportaments i actuacions d'acord amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, de cura de l'entorn proper i d'iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana. CE5. Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, per tal d'afrontar reptes i resoldre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia.	
SABERS BÀSICS	
BLOC A: Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb ell mateix	BLOC B: Construcció de la identitat i autonomia en relació amb els altres
1. Imatge global i segmentària del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics. 2. Autoimatge positiva i ajustada davant dels altres. Identificació i respecte a les diferències. 3. Joc exploratori, sensorial, simbòlic, motor i de regles. 4. El moviment com a font d'aprenentatge i desenvolupament. 5. Control dinàmic: coordinació general, equilibri, coordinació visomotriu. Desplaçaments a diferents espais. 6. Control estàtic: respiració, tonicitat, relaxació i autocontrol. 7. Estratègies per desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les vostres necessitats, possibilitats i limitacions. 8. Estratègies per manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal. 9. Participació en els hàbits i les pràctiques sostenibles i responsables relacionades amb l'alimentació, la higiene, el descans, l'autocura i la cura de l'entorn. 10. Actituds de prudència davant de situacions de risc o perill. 11. Estratègies per compartir pensaments i planificar accions que ajudin a resoldre un problema o una tasca de manera creativa en situacions de la vida quotidiana. 12. Seguretat i confiança en les possibilitats d'aprenentatge i satisfacció pròpies pels progressos aconseguits. 13. Compromís en jocs, situacions i activitats	1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola. 2. L'amistat com a element de protecció, de prevenció de la violència i de desenvolupament de la cultura de la pau. 3. Fórmules de cortesia i interacció social positiva. 4. Sentit de pertinença al grup i relacions amb les persones del seu entorn. 5. Les primeres organitzacions socials: la família, la casa, l'escola i altres grups socials. Característiques, funcions i relacions. 6. Estratègies per a la resolució pacífica i dialogada de conflictes sorgits en les interaccions amb els altres. 7. Pautes bàsiques de convivència que incloguen el respecte a les diferències i la igualtat de gènere. 8. Estratègies per a proposar, comunicar i participar activament en la presa de decisions de situacions de la vida quotidiana.
CRITERIS D'AVALUACIÓ	
1. Identificar i controlar les parts del cos, les seues possibilitats, les limitacions i característiques, de manera global i segmentària. 2. Identificar i acceptar les diferències entre el propi cos i el dels altres. 3. Adequar el moviment del cos a les particularitats i característiques de cada situació. 4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes de l'entorn pròxim. 5. Expressar i compartir amb adults i iguals pensaments, inquietuds, preferències i emocions d'un mateix. 6. Reproduir conductes, accions o situacions de l'entorn social a través del joc en interacció amb els seus iguals. 7. Adoptar estratègies senzilles de regulació emocional. 8. Establir vincles d'afecte amb adults i iguals de manera respectuosa i allunyada d'estereotips que generen desigualtat i exclusió. 9. Participar activament en situacions escolars que requereixen reflexió i presa de decisions i afavorisquen un clima de convivència. 10. Adoptar hàbits d'higiene personal, neteja i ordre relacionats amb les situacions quotidianes. 11. Respectar la seqüència temporal associada als esdeveniments i les activitats quotidianes i desenvolupar comportaments respectuosos cap a les altres persones. 12. Identificar i evitar situacions perilloses que contribuïsquen a previndre accidents. 13. Afrontar xicotetes adversitats i prendre decisions, manifestar actituds de superació, sol·licitar i prestar ajuda. 14. Planificar i organitzar accions per a arribar a una meta realista o resoldre problemes senzills de la vida quotidiana. 15. Mostrar satisfacció i seguretat en els comportaments i al parlar sobre si mateix.	

ÀREA II: DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN		
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES		
CE1. Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius i les relacions que tenen mitjançant l'exploració sensorial de l'entorn. CE2. Dur a terme investigacions senzilles, individuals i grupals, orientades a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos de l'entorn proper utilitzant destreses logicomatemàtiques, científiques i tecnològiques elementals. CE3. Identificar i intervenir en les accions i situacions presents a la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat de l'entorn proper, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre si.		
SABERS BÀSICS		
BLOC A: Observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural	BLOC B: Curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat.	BLOC C: Valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn.
1. Sensacions, el sentit socioemocional dels descobriments mitjançant l'experiència al món que els envolta. 2. Interés, curiositat i actitud de respecte durant l'exploració. 3. Qualitats o atributs dels objectes, des de la integració sensorial del món. 4. Relacions d'ordre, classificació, agrupació, comparació i correspondència. 5. Característiques, propietats i comportaments d'objectes i materials. 6. Exploració de la capacitat, el pes, la mida, el volum, les barreges i els transvasaments. 7. Els objectes, les eines i la relació que tenen amb l'ésser humà en diversos contextos experimentals propers a la nena o el nen. 8. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos, els objectes i les accions, tant en repòs com en moviment. 9. Quantificadors bàsics contextualitzats: funcionalitat dels números a la vida quotidiana, situacions de mesura. El temps i l'organització d'aquest. 10. Les necessitats dels éssers vius i les diferències amb els objectes inerts des de les experiències més properes a la infància. 11. Els canvis en els éssers vius, objectes, materials i elements de l'entorn proper: creixement, transformacions, processos i reaccions elementals i perceptibles. 12. Elements naturals. Les relacions bàsiques entre els éssers humans, els animals i les plantes. Repercussió a la vida quotidiana.	1. Les relacions entre allò que es coneix i allò que és nou. 2. La interacció a l'entorn social, físic i natural. 3. Estratègies de recerca elementals: observació, experimentació, formulació i comprovació d'hipòtesis. 4. Iniciativa en la planificació seguint procediments científics a l'entorn proper. 5. Processos i eines per proposar, anticipar i comunicar solucions a problemes senzills del seu entorn des del descobriment, la creativitat i la imaginació. 6. Autoavaluació i coavaluació dels plantejaments i dels resultats trobats. 7. Satisfacció pròpia i compartida en els processos i els descobriments. 8. Sentit numèric, sentit de la mesura i sentit espacial.	1. Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn pròxim. 2. La influència de les accions de les persones en el medi físic i natural. Exemples senzills sobre efectes del canvi climàtic. 3. La indagació sobre l'entorn: observació, curiositat i descobriment. 4. Introducció bàsica a les energies en general i a les energies netes i naturals, així com al concepte de sostenibilitat des d'actituds respectuoses en el seu entorn pròxim. 5. Les accions de l'ésser humà i la repercussió que tenen en el medi. 6. Cura i respecte cap als éssers vius i els entorns que habiten.
CRITERIS D'AVALUACIÓ		
1. Explorar i identificar materials i objectes de l'entorn pròxim sobre la base dels seus atributs, des de la curiositat i l'interès. 2. Establir relacions entre objectes, materials i elements a partir de les qualitats, les propietats i els atributs que tenen, que els permeten identificar-los, relacionar-los i diferenciar-los. 3. Emprar els quantificadors bàsics de complexitat creixent en el context del joc i en la interacció amb els altres. 4. Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques partint del propi cos i dels elements i objectes de l'entorn en repòs i en moviment (posició, relació i trajectòria, mesura, quantificació, dimensions, estimació i tempteig). 5. Identificar les situacions quotidianes en les quals cal mesurar, i utilitzar el cos o altres materials i eines per a efectuar les mesures. 6. Utilitzar nocions temporals bàsiques per a organitzar la seua activitat i ordenar seqüències. 7. Proposar seqüències d'accions o instruccions per a la resolució de tasques i reptes senzills, i utilitzar quantificadors temporals i ordinals. 8. Plantejar hipòtesis sobre el comportament d'uns certs elements o materials i comprovar-les mitjançant la manipulació i l'actuació sobre aquests. 9. Participar en projectes col·laboratius senzills, compartir i valorar opinions pròpies i alienes, així com expressar les seues conclusions. 10. Prendre decisions, mostrant iniciativa, en la indagació i en la resolució de problemes senzills del seu entorn pròxim, buscant solucions o alternatives creatives i originals. 11. Mantindre l'activitat que està desenvolupant, encara que no s'obtinguen els resultats esperats, i sol·licitar l'acompanyament en els aprenentatges quan siga necessari. 12. Mostrar una actitud de respecte i cura cap al medi natural en el seu entorn pròxim. 13. Identificar algun exemple de l'impacte positiu o negatiu d'algunes accions humanes sobre el medi natural de l'entorn pròxim.		

ÀREA III: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT		
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES		
C.E.1 Explorar i utilitzar materials, tècniques, instruments i codis dels diversos llenguatges, i ajustar-ne l'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació. C.E.2 Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana per mitjà de diversos llenguatges, prenent com a base coneixements i recursos de la seua pròpia experiència. C.E.3 Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diversos llenguatges de manera personal i creativa en contextos escolars i familiars. C.E.4 Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comunicatives bàsiques i valorar la riquesa comunicativa que això suposa. C.E.5 Mostrar interès per participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estrangera. C.E.6 Identificar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i en l'entorn pròxim interactuant amb els altres, des del respecte a la diversitat.		
SABERS BÀSICS		
BLOC A: Descobriment dels llenguatges	BLOC B: Possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal	BLOC C: Patrimoni i cultura
Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals. La imatge i el so en l'entorn físic i virtual. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments. Identificació i discriminació visual i auditiva. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen. Cura de la veu. Relaxació i intensitat vocal. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interès i participació. Materials específics i inespecífics, eines, tècniques i elements en les representacions plàstiques. Jocs d'expressió corporal i dramàtica. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.	Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica. Interès per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, tornos de diàleg i alternança. Usos socials de la lectura i l'escriptura. Models lectors de referència. Textos orals formals i informals en les dues llengües oficials amb suports d'altres llenguatges. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs. Aproximació a la llengua estrangera. Elements per a una comunicació funcional bàsica. Relats orals en llengua estrangera.	Les manifestacions artístiques musicals, plàstiques, visuals, audiovisuals i gastronòmiques del seu entorn com a part del patrimoni. Celebracions, costums i jocs tradicionals de la cultura pròpia de la Comunitat. Estima per les senyes d'identitat etnoculturals presents en el seu entorn. Els espais lletrats i culturals, com a fonts d'informació i gaudi. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, treballengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol...). Actitud positiva cap a la diversitat lingüística i cultural de l'entorn social i escolar. Interès per l'ús del valencià en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual. Curiositat i interès pels aspectes diferencials de les llengües estrangeres, en comparació de les llengües oficials.
CRITERIS D'AVUACIÓ		
Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges. Identificar algunes de les característiques pròpies dels diferents llenguatges i la seua funcionalitat en situacions quotidianes, a més de mostrar interès i iniciativa pels codis convencionals i no convencionals. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...) i participar activament en el treball en grup quan calga. Participar en propostes de manera que el seu moviment i expressió lliure s'ajusten harmònicament a l'espai i als altres. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa. Interpretar i ajustar la reacció a missatges senzills i les intencions comunicatives dels altres, en les quals mostrar una actitud curiosa i responsable. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies, gaudir del procés creatiu i compartir-les amb els altres. Utilitzar diverses eines o aplicacions digitals intuïtives i visuals per a expressar-se i comunicar-se de manera creativa. Adquirir el repertori comunicatiu en les dues llengües oficials i ajustar-lo a les particularitats de les situacions quotidianes de l'àmbit escolar, així com als interlocutors. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures. Participar en interaccions comunicatives orals, bàsiques i senzilles en llengua estrangera relacionades amb rutines i situacions quotidianes. Recórrer a la biblioteca de l'aula o del centre escolar i a qualsevol espai lletrat com a font d'informació i gaudi, amb respecte cap a les normes d'ús. Mostrar interès i gust en activitats d'aproximació a gèneres de la literatura infantil i de l'entorn pròxim, tant individualment com en contextos de diàleg. Participar en les manifestacions culturals presents en l'entorn pròxim i conèixer les més identificatives de la Comunitat Valenciana.		

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ (decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)	
ÀREA I : CREIXEMENT EN HARMONIA	
INFANTIL 2 ANYS	
SABERS BÀSICS	CRITÈRIS AVALUACIÓ
<u>BLOC A. Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.</u> 1. Parts del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics. 2. Joc exploratori, sensorial, simbòlic i motor. 3. El moviment lliure en les diverses situacions de la vida quotidiana. 4. Control dinàmic: desplaçaments en l'espai i coordinació visomotriu a través del contacte amb objectes i materials. 5. Iniciació en el control estàtic: respiració, relaxació, tonicitat i autocontrol. 6. Accions relacionades amb les necessitats bàsiques quotidianes d'alimentació, descans i higiene personal en espais no habituals. 7. Estratègies per a identificar i evitar situacions de risc i perill. 8. Identificació i adequació d'estats emocionals a les diverses situacions: temps d'espera, xicotetes frustracions associades a la satisfacció de necessitats bàsiques i cures. 9. Satisfacció pels progressos assolits que generen de seguretat i confiança. 10. Accions bàsiques en la resolució de tasques senzilles i reptes amb demanda d'ajuda. 11. Xicotetes responsabilitats en jocs, situacions i activitats	1. Identificar les parts del cos, les seues possibilitats i les característiques de manera global. 2. Mostrar acceptació i respecte pel propi cos i el dels altres. 3. Explorar amb interès i prudència l'entorn a través del moviment lliure. 4. Expressar necessitats bàsiques i preferències amb persones diferents del context familiar. 5. Manifestar i identificar emocions bàsiques. 6. Establir relacions de confiança amb les persones pròximes. 7. Reproduir conductes i situacions prèviament observades en l'entorn social pròxim. 8. Portar a la pràctica rutines relacionades amb la cura personal i l'alimentació amb l'ajuda de la persona adulta quan siga necessària. 9. Afrontar xicotetes adversitats, prendre decisions i sol·licitar ajuda quan calga.

BLOC B. construcció de la identitat i l'autonomia en relació

amb els altres.

1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola.
2. Interés a conèixer altres persones.
3. Vinculació afectiva amb les persones de referència.
4. Les primeres organitzacions socials i grups de pertinença: la família, la casa i l'escola.
5. Estratègies per a proposar, comunicar experiències i participar activament en situacions de la vida quotidiana i gestionar possibles conflictes

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA II : DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

INFANTIL 2 ANYS

SABERS BÀSICS	CRITÈRIS AVALUACIÓ
<u>BLOC A. Observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural.</u> 1. Exploració sensorial. 2. Interès i curiositat durant l'exploració. 3. Característiques elementals dels objectes i materials amb els quals es relacionen. 4. Iniciació a l'establiment de relacions d'ordre, correspondència, classificació i comparació. 5. Sensacions dels elements que formen part del seu entorn pròxim a través de les possibilitats perceptives. 6. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos i amb els objectes que l'envolten. 7. Quantificadors bàsics contextualitzats. 8. Necessitats dels éssers vius. 9. Processos i canvis perceptibles en allò que ens envolta. 10. Elements naturals, observació i experimentació. <u>BLOC B: curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat</u>	1. Observar i manipular sensorialment materials i objectes de l'entorn, des de la curiositat. 2. Establir relacions senzilles entre objectes i materials sobre la base de les qualitats i els atributs que tenen. 3. Utilitzar els quantificadors bàsics més significatius relacionats amb les experiències quotidianes de joc i relació amb els altres. 4. Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques partint del cos propi i dels elements i objectes de l'entorn. 5. Mostrar interès per les activitats en contacte amb la naturalesa i la interacció amb alguns elements naturals. 6. Identificar algunes característiques bàsiques dels elements i éssers vius de l'entorn natural i mostrar-hi respecte. 7. Plantejar accions per a la resolució de problemes, tasques i reptes senzills. 8. Identificar i anomenar els fenòmens atmosfèrics habituals en l'entorn i relacionar-los amb alguna conseqüència en la seua vida quotidiana.

1. Interacció amb els altres i amb l'entorn. Connexions entre el que es coneix i el que és nou.
2. Observació i experimentació sobre l'entorn pròxim. La intencionalitat.
3. Iniciació a la planificació i la presa de decisions.
4. Iniciació al sentit espacial i numèric.
5. Observació i curiositat davant d'allò que ens envolta.

BLOC C: valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn

1. Els elements i els fenòmens naturals del seu entorn.
2. Efecte de les accions pròpies en el medi físic i natural.
3. Les cures de l'entorn i dels éssers vius.

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA III : COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

INFANTIL 2 ANYS

**SABERS
BÀSICS**

**CRITÈRIS
AVALUACIÓ**

BLOC A. Descobriment dels llenguatges.

1. Els objectes d'ús compartit com a mediadors simbòlics en els primers contextos d'interacció.
2. Possibilitats sonores i expressives de la veu, del cos, dels objectes i dels instruments.
3. La imatge i el so en l'entorn físic.
4. L'escolta com a descobriment i gaudi de l'entorn.
5. Cançons i altres manifestacions musicals. Cançons de bressol, non-non i jocs de falda. Sensacions que les acompanyen, reconeixement, evocació i reproducció.
6. Exploració i expressió a través del gest i del moviment lliure. Els desplaçaments per l'espai.
7. Materials, colors, textures, tècniques i procediments plàstics.
8. El joc simbòlic com a mitjà d'expressió.
9. Desig de comunicar-se i interès a participar en diferents propostes artístiques.
10. Aproximació als codis de representació gràfica (dibuix, imatges, símbols, etc.) en diversos suports. Primeres representacions indeterminades.

BLOC B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

1. Escolta activa i comprensió de paraules i missatges orals senzills en les dues llengües oficials.
2. Sons, expressió sonora i articulació de les paraules. Jocs d'imitació, lingüístics i de percepció auditiva.
3. Interés per participar en interaccions orals i situacions habituals de comunicació des de la realitat lingüística.
4. El llenguatge oral en situacions quotidianes: expressió de necessitats, emocions i vivències, primeres converses amb sons, vocalitzacions i jocs d'interacció.
5. Estratègies que faciliten els intercanvis: contacte visual amb l'interlocutor, escolta atenta i espera per a intervindre en situacions quotidianes que afavorisquen el respecte i la igualtat.
6. Interés i atenció per a escoltar textos llegits per altres persones.

1. Explorar les possibilitats expressives i comunicatives dels diferents llenguatges i utilitzar els seus mitjans materials propis per a expressar-se lliurement en diversos contextos.
2. Establir i reforçar els vincles afectius amb els altres i participar amb interès en interaccions i en contextos quotidians de comunicació.
3. Participar en situacions comunicatives i adequar la postura, el gest i els moviments a les intencions.
4. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.
5. Utilitzar el llenguatge oral, mostrar interès per expressar-se, compartir sentiments, desitjos, emocions i vivències i mostrar curiositat pels diferents perfils lingüístics.
6. Participar en activitats individuals o col·lectives relacionades amb diferents manifestacions artístiques i culturals.

7. Observació i manipulació de textos i imatges en diversos formats: llibres, revistes, cartells, etiquetes.
8. Repertori lingüístic individual. Lèxic de les llengües oficials relacionat amb situacions quotidianes.

BLOC C: patrimoni i cultura

1. Celebracions, costums i tradicions etnoculturals presents en l'entorn.
2. Els espais lletrats i culturals com a font de gaudi.
4. Participació i interès en els diversos gèneres literaris infantils de la nostra cultura popular: contes, relats, endevinalles, teatre, travallengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol... sense estereotips sexistes, com a font de plaer i aprenentatge.
5. Convivència amb la diversitat lingüística i cultural de l'aula i de l'entorn.

**SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)**

ÀREA I : CREIXEMENT EN HARMONIA

INFANTIL 3 ANYS

**SABERS
BÀSICS**

**CRITÈRIS
AVALUACIÓ**

BLOC A. Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

1. Imatge global i segmentària del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics.
2. Autoimatge positiva i ajustada davant dels altres. Identificació i respecte a les diferències.
3. Joc exploratori, sensorial, simbòlic, motor i de regles.
4. El moviment com a font d'aprenentatge i desenvolupament.
5. Control dinàmic: coordinació general, equilibri, coordinació visomotriu. Desplaçaments en diferents espais.
6. Control estàtic: respiració, tonicitat, relaxació i autocontrol.
7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats, possibilitats i limitacions.
8. Estratègies per a manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal.
9. Participació en els hàbits i les pràctiques sostenibles i responsables relacionades amb l'alimentació, la higiene, el descans, l'autocura i la cura de l'entorn
10. Actituds de prudència davant de situacions de risc o perill.
11. Estratègies per a compartir pensaments i planificar accions que ajuden a resoldre un problema o una tasca de manera creativa en situacions de la vida quotidiana.
12. Seguretat i confiança en les pròpies possibilitats d'aprenentatge i satisfacció pels progressos aconseguits.
13. Compromís en jocs, situacions i activitats.

BLOC B. Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres.

1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola. 2. L'amistat com a element de protecció, de prevenció de la violència i de desenvolupament de la cultura de la pau.
3. Fórmules de cortesia i interacció social positiva.
4. Sentit de pertinença al grup i relacions amb les persones del seu

1. Identificar i controlar les parts del cos, les seues possibilitats, les limitacions i característiques, de manera global i segmentària.
2. Identificar i acceptar les diferències entre el propi cos i el dels altres.
3. Adequar el moviment del cos a les particularitats i característiques de cada situació.
4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes de l'entorn pròxim.
5. Expressar i compartir amb adults i iguals pensaments, inquietuds, preferències i emocions d'un mateix.
6. Reproduir conductes, accions o situacions de l'entorn social a través del joc en interacció amb els seus iguals.
7. Adoptar estratègies senzilles de regulació emocional.
8. Establir vincles d'afecte amb adults i iguals de manera respectuosa i allunyada d'estereotips que generen desigualtat i exclusió.
9. Participar activament en situacions escolars que requerisquen reflexió i presa de decisions i afavorisquen un clima de convivència.
10. Adoptar hàbits d'higiene personal, neteja i ordre relacionats amb les situacions quotidianes.
11. Respectar la seqüència temporal associada als esdeveniments i les activitats quotidianes i desenvolupar comportaments respectuosos cap a les altres persones.
12. Identificar i evitar situacions perilloses que contribuïsqen a previndre accidents.
13. Afrontar xicotetes adversitats i prendre decisions, manifestar actituds de superació, sol·licitar i prestar ajuda.
14. Planificar i organitzar accions per a arribar a una meta realista o resoldre problemes senzills de la vida quotidiana.
15. Mostrar satisfacció i seguretat en els comportaments i al parlar sobre si mateix.

entorn.

5. Les primeres organitzacions socials: la família, la casa, l'escola i altres grups socials. Característiques, funcions i relacions.

6. Estratègies per a la resolució pacífica i dialogada de conflictes sorgits en les interaccions amb els altres.

7. Pautes bàsiques de convivència que incloguen el respecte a les diferències i la igualtat de gènere.

8. Estratègies per a proposar, comunicar i participar activament en la presa de decisions de situacions de la vida quotidiana.

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA II : DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

INFANTIL 3 ANYS

**SABERS
BÀSICS**

**CRITÈRIS
AVALUACIÓ**

BLOC A. Observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural.

1. Sensacions, el sentit socioemocional dels descobriments mitjançant l'experiència en el món que els envolta.
2. Interès, curiositat i actitud de respecte durant l'exploració.
3. Relacions d'ordre i classificació.
4. Característiques d'objectes i materials.
5. Exploració de les mesclures i els transvasaments.
6. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos.
7. Les necessitats dels éssers vius.
8. Els canvis en els éssers vius: creixement i transformacions.
9. Elements naturals. Les relacions bàsiques entre els éssers humans, els animals i les plantes. Repercussió en la vida quotidiana.

1. Explorar i identificar materials i objectes de l'entorn pròxim sobre la base dels seus atributs, des de la curiositat i l'interès.
2. Emprar els quantificadors bàsics de complexitat creixent en el context del joc i en la interacció amb els altres.
3. Aplicar nocions espacials bàsiques partint del propi cos.
4. Participar en projectes col·laboratius senzills
5. Mantindre l'activitat que està desenvolupant, encara que no s'obtinguen els resultats esperats, i sol·licitar l'acompanyament en els aprenentatges quan siga necessari.
6. Mostrar una actitud de respecte i cura cap al medi natural en el seu entorn pròxim.
7. Intervindre en les situacions pròximes en què calga la cura d'un mateix

BLOC B. Curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat.

1. La interacció en l'entorn social, físic i natural.
2. Estratègies d'investigació elementals: observació i experimentació.
3. Autoavaluació i coavaluació dels plantejaments i dels resultats trobats.
4. Satisfacció pròpia i compartida en els processos i els descobriments.

BLOC C. Valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn.

1. Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn pròxim.
2. La influència de les accions de les persones en el medi físic i natural.
3. La indagació sobre l'entorn: observació, curiositat i descobriment.
4. Les accions de l'ésser humà i la repercussió que tenen en el medi.
5. Cura i respecte cap als éssers vius i els entorns que habiten.

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA III : COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

INFANTIL 3 ANYS

SABERS BÀSICS	CRITÈRIS AVALUACIÓ
<u>BLOC A. Descobriment dels llenguatges.</u> 1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig.2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.3. La imatge i el so en l'entorn físic i virtual.4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments.5. Identificació i discriminació visual i auditiva.6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.7. Cura de la veu. Relaxació i intensitat vocal.8. El gest, el moviment i la mímica. Interès i participació.9. Materials específics i inespecífics, eines tècniques i elements en les representacions plàstiques.10. Jocs d'expressió corporal.11. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.	1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges.2. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals,...)3. Participar en propostes de manera que el seu moviment i expressió lliure s'ajusten harmònicament a l'espai i als altres.4. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies.5. Participar en interaccions comunicatives orals, bàsiques i senzilles en llengua estrangera relacionades amb rutines i situacions quotidianes.6. Recórrer a la biblioteca de l'aula o del centre escolar i a qualsevol espai lletrat com a font d'informació i gaudi, amb respecte cap a les normes d'ús7. Mostrar interès i gust en activitats d'aproximació a gèneres de la literatura infantil i de l'entorn pròxim individualment.8. Participar en les manifestacions culturals presents en l'entorn pròxim i conèixer les més identificatives de la Comunitat Valenciana.

BLOC B. Possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal.

1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials.
2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.
3. Interès per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació.
4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes.
5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns dialògic i alternança.
6. Repertori lingüístic. Situacions i funcions comunicatives i representatives.
7. Aproximació a la llengua estrangera.

BLOC C. Patrimoni i cultura.

1. Les manifestacions artístiques musicals, plàstiques, visuals, audiovisuals i gastronòmiques de l'entorn com a part del patrimoni.
2. Celebracions, costums i jocs tradicionals de la cultura pròpia de la Comunitat. Estima per les senyes d'identitat etnoculturals presents en el seu entorn.
3. Els espais lletrats i culturals, com a fonts d'informació i gaudi.
4. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, travallengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol, ...)
5. Actitud positiva cap a la diversitat lingüística i cultural de l'entorn social i escolar.
6. Interès per l'ús del valencià en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual.

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITERIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA I : CREIXEMENT EN HARMONIA

INFANTIL 4 ANYS

SABERS BÀSICS	CRITÈRIS AVALUACIÓ
<u>BLOC A. Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.</u> 1. Imatge global i segmentària del cos: característiques individuals. 2. Autoimatge positiva i ajustada davant dels altres. 3. Joc exploratori, sensorial, simbòlic i motor . 4. El moviment com a font d'aprenentatge i desenvolupament. 5. Control dinàmic: coordinació general, equilibri, coordinació viso motriu. 6. Control estàtic: respiració i relaxació. 7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal. 8. Estratègies per a manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal. 9. Participació en els hàbits i les pràctiques sostenibles relacionades amb l'alimentació, la higiene, el descans i l'autocura . 10. Actituds de prudència davant desituacions de risc o perill. 11. Estratègies per a compartir pensaments i planificar accions que ajuden a resoldre un problema o un atasca en situacions de la vida quotidiana.	1. Identificar i controlar les parts del cos, les seues possibilitats i les limitacions. 2. Identificar les diferències entre el propi cos i el dels altres. 3. Adequar el moviment del cosa les particularitats icaracterístiques de cada situació. 4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes del'entorn pròxim. 5. Expressar i compartir amb adults i iguals pensaments, inquietuds, preferències i emocions d'un mateix. 6. Reproduir conductes, accions o situacions de l'entorn social a través del joc en interacció amb els seus iguals. 7. Adoptar estratègies senzilles de regulació emocional. 8. Establir vincles d'afecte amb adults i iguals de manera respectuosa i allunyada d'estereotips que generen desigualtat i exclusió. 9. Participar activament en situacions escolars que requereixen reflexió i presa de decisions i afavorisquen un clima de convivència. 10. Adoptar hàbits d'higiene personal, neteja i ordre relacionats amb les situacions quotidianes. 11. Respectar la seqüència temporal associada als esdeveniments i les activitats quotidianes i desenvolupar comportaments

12. Seguretat i confiança en les pròpies possibilitats d'aprenentatge i satisfacció dels progressos aconseguits.

13. Compromís en jocs, situacions i activitats.

BLOC B. Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres.

1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola.
2. L'amistat com a element de protecció i de prevenció de la violència.
3. Fórmules de cortesia i interacció social positiva.
4. Sentit de pertinença al grup i relacions amb les persones del seu entorn.
5. Les primeres organitzacions socials: la família, la casa, l'escola i altres grups socials. Característiques, funcions i relacions.
6. Pautes bàsiques de convivència que incloguen el respecte a les diferències i la identitat de gènere.

respectuosos cap a les altres persones.

12. Identificar i evitar situacions perilloses que contribuïssin a prevenir accidents.

13. Afrontar xicotetes adversitats i prendre decisions, manifestar actituds de superació, sol·licitar i prestar ajuda.

14. Resoldre problemes senzills de la vida quotidiana.

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA II : DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

INFANTIL 4 ANYS

**SABERS
BÀSICS**

**CRITÈRIS
AVALUACIÓ**

BLOC A. Observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural.

1. Sensacions, el sentit socioemocional dels descobriments mitjançant l'experiència en el món que els envolta.
2. Interès, curiositat i actitud de respecte durant l'exploració.
3. Qualitats o atributs dels objectes, des de la integració sensorial del món.
4. Relacions d'ordre, classificació, agrupació i comparació.
5. Característiques i propietats d'objectes i materials.
6. Exploració de la capacitat, la grandària, les mesclures i els transvasaments.
7. Els objectes, les eines i la relació que tenen amb l'ésser humà en diversos contextos experimentals pròxims a la xiqueta o el xiquet.
8. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos i els objectes.
9. Quantificadors bàsics contextualitzats: funcionalitat dels nombres en la vida quotidiana
10. Les necessitats dels éssers vius i les diferències amb els objectes inerts des de les experiències més pròximes a la infància.

5. Explorar i identificar materials i objectes de l'entorn pròxim sobre la base dels seus atributs, des de la curiositat i l'interès.
6. Establir relacions entre objectes, materials i elements a partir de les qualitats, les propietats i els atributs que tenen, que els permeten identificar-los, relacionar-los i diferenciar-los.
7. Emprar els quantificadors bàsics de complexitat creixent en el context del joc i en la interacció amb els altres.
8. Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques partint del propi cos.
10. Utilitzar nocions temporals bàsiques per a organitzar la seua activitat i ordenar seqüències.
11. Participar en projectes col·laboratius senzills, compartir i valorar opinions pròpies i alienes.
15. Prendre decisions, mostrant iniciativa, en la indagació i en la resolució de problemes senzills del seu entorn pròxim, buscant solucions o alternatives creatives i originals.

11. Els canvis en els éssers vius i objectes: creixement i transformacions.
12. Elements naturals. Les relacions bàsiques entre els éssers humans, els animals i les plantes. Repercussió en la vida quotidiana.

BLOC B. Curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat.

1. La interacció en l'entorn social, físic i natural.
2. Estratègies d'investigació elementals: observació i experimentació.
3. Autoavaluació i coavaluació dels plantejaments i dels resultats trobats.
4. Satisfacció pròpia i compartida en els processos i els descobriments.
5. Sentit numèric.

BLOC C. Valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn.

1. Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn pròxim.
2. La influència de les accions de les persones en el medi físic i natural.
3. La indagació sobre l'entorn: observació, curiositat i descobriment.
4. Les accions de l'ésser humà i la repercussió que tenen en el medi.
5. Cura i respecte cap als éssers vius i els entorns que habiten.

16. Mantindre l'activitat que està desenvolupant, encara que no s'obtinguen els resultats esperats, i sol·licitar l'acompanyament en els aprenentatges quan siga necessari.

17. Mostrar una actitud de respecte i cura cap al medi natural en el seu entorn pròxim.

18. Identificar algun exemple del impacte positiu o negatiu d'algunes accions humanes sobre el medi natural de l'entorn pròxim.

19. Intervindre en les situacions pròximes en què calga la cura d'un mateix i de l'entorn físic, natural i social.

20. Identificar els trets bàsics comuns i diferents entre éssers vius i inerts.

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA III : COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

INFANTIL 4 ANYS

**SABERS
BÀSICS**

**CRITÈRIS
AVALUACIÓ**

BLOC A. Descobriment dels llenguatges.

1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig.
2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.
3. La imatge i el so en l'entorn físic i virtual.
4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments.
5. Identificació i discriminació visual i auditiva.
6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.
7. Cura de la veu. Relaxació i intensitat vocal.
8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interès i participació.
9. Materials específics i inespecífics, eines tècniques i elements en les representacions plàstiques.
10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica.
11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques.

1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges.
2. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals,...) i participar activament en el treball en grup quan calga.
3. Participar en propostes de manera que el seu moviment i expressió lliure s'ajusten harmònicament a l'espai i als altres.
4. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.
5. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies, gaudir del procés creatiu i compartir-les amb els altres.
6. Participar en interaccions comunicatives orals, bàsiques i senzilles en llengua estrangera relacionades amb rutines i situacions quotidianes.

12. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials de la comunicació.

BLOC B. Possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal.

1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials.
2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.
3. Interès per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació.
4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades.
5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.
6. Repertori lingüístic. Situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives.
7. Aproximació a la llengua estrangera.

BLOC C. Patrimoni i cultura.

1. Les manifestacions artístiques musicals, plàstiques, visuals, audiovisuals i gastronòmiques del seu entorn com a part del patrimoni.
2. Els espais lletrats i culturals, com a fonts d'informació i gaudi.
3. Celebracions, costums i jocs tradicionals de la cultura pròpia de la Comunitat. Estima per les senyes d'identitat etnoculturals presents en el seu entorn.

7. Recórrer a la biblioteca de l'aula o del centre escolar i a qualsevol espai lletrat com a font d'informació i gaudi, amb respecte cap a les normes d'ús.
8. Mostrar interès i gust en activitats d'aproximació a gèneres de la literatura infantil i de l'entorn pròxim, tant individualment com en contextos de diàleg.
9. Participar en les manifestacions culturals presents en l'entorn pròxim i conèixer les més identificatives de la Comunitat Valenciana.

4 Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, travallengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol,...5 Actitud positiva cap a la diversitat lingüística i cultural de l'entorn social i escolar.6 Interès per l'ús del valencià en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual. 7 Curiositat i interès pels aspectes diferencials de les llengües estrangeres, en comparació de les llengües oficials.	

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA I : CREIXEMENT EN HARMONIA

INFANTIL 5 ANYS

SABERS BÀSICS	CRITÈRIS AVALUACIÓ
<u>BLOC A. Construcció de la identitati l'autonomia en relació amb si mateix.</u> 1. Imatge global i segmentària del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics. 2. Autoimatge positiva i ajustada davant dels altres. Identificació i respecte a les diferències. 3. Joc exploratori, sensorial, simbòlic, motor i de regles. 4. El moviment com a font d'aprenentatge i desenvolupament. 5. Control dinàmic: coordinació general, equilibri, coordinació viso motriu. Desplaçaments en diferents espais. 6. Control estàtic: respiració, tonicitat, relaxació i autocontrol. 7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal. 8. Estratègies per a manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal. 9. Participació en els hàbits i les pràctiques sostenibles i responsables relacionades amb l'alimentació, la higiene, el descans, l'autocura i la cura de l'entorn. 10. Actituds de prudència davant desituacions de risc o perill.	1. Identificar i controlar les parts del cos, les seues possibilitats, les limitacions i característiques, de manera global i segmentaris. 2. Identificar i acceptar les diferències entre el propi cos i els dels altres. 3. Adequar el moviment del cos a les particularitats i característiques de cada situació. 4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes del entorn pròxim. 5. Expressar i compartir amb adults i iguals pensaments, inquietuds, preferències i emocions d'un mateix. 6. Reproduir conductes, accions o situacions de l'entorn social a través del joc en interacció amb els seus iguals. 7. Adoptar estratègies senzilles de regulació emocional. 8. Establir vincles d'afecte amb adults i iguals de manera respectuosa i allunyada d'estereotips que generen desigualtat i exclusió. 9. Participar activament en situacions escolars que requereixen reflexió i presa de decisions i afavorisquen un clima de convivència. 10. Adoptar hàbits d'higiene personal, neteja i ordre relacionats amb les situacions quotidianes.

11. Estratègies per a compartir pensaments i planificar accions que ajuden a resoldre un problema o unataska de manera creativa en situacions de la vida quotidiana.
12. Seguretat i confiança en les pròpies possibilitats d'aprenentatge i satisfacció dels progressos aconseguits.
13. Compromís en jocs, situacions i activitats.

BLOC B. Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres.

1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola.
2. L'amistat com a element de protecció, de prevenció de la violència i de desenvolupament de la cultura de la Pau.
3. Fórmules de cortesia i interacció social positiva.
4. Sentit de pertinença al grup i relacions amb les persones del seu entorn.
5. Les primeres organitzacions socials: la família, la casa, l'escola i altres grups socials. Característiques, funcions i relacions.
6. Estratègies per a la resolució de conflictes sorgits en les interaccions amb els altres.
7. Pautes bàsiques de convivència que incloguen el respecte a les diferències i la igualtat de gènere.
8. Estratègies per a proposar, comunicar i participar activament en la presa de decisions de situacions de la vida quotidiana.

11. Respectar la seqüència temporal associada als esdeveniments i les activitats quotidianes i desenvolupar comportaments respectuosos cap a les altres persones.
12. Identificar i evitar situacions perilloses que contribuïsquen a prevenir accidents.
13. Afrontar xicotetes adversitats i prendre decisions, manifestar actituds de superació, sol·licitar i prestar ajuda.
14. Planificar i organitzar accions per a arribar a una meta realista o resoldre problemes senzills de la vida quotidiana.
15. Mostrar satisfacció i seguretat en els comportaments i al parlar sobre si mateix.

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA II : DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN

INFANTIL 5 ANYS

SABERS BÀSICS	CRITÈRIS AVALUACIÓ
<u>BLOC A. Observació i experimentació de l'entorn immediat físic i natural</u> 1. Sensacions, el sentit socioemocional dels descobriments mitjançant l'experiència en el món que els envolta.2. Interès, curiositat i actitud de respecte durant l'exploració.3. Qualitats o atributs dels objectes, des de la integració sensorial del món.4. Relacions d'ordre, classificació, agrupació, comparació i correspondència.5. Característiques, propietats i comportaments d'objectes i materials.6. Exploració de la capacitat, el pes, la grandària, el volum, les mesclures i els transvasaments.7. Els objectes, les eines i la relació que tenen amb l'ésser humà en diversos contextos experimentals pròxims a la xiqueta o el xiquet.8. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos, els objectes i les accions, tant en repòs com en moviment.	1. Explorar i identificar materials i objectes de l'entorn pròxim sobre la base dels seus atributs, des de la curiositat i l'interès.2. Establir relacions entre objectes, materials i elements a partir de les qualitats, les propietats i els atributs que tenen, que els permeten identificar-los, relacionar-los i diferenciar-los.3. Emprar els quantificadors bàsics de complexitat creixent en el context del joc i en la interacció amb els altres.4. Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques partint del propi cos i dels elements i objectes de l'entorn en repòs i moviment (posició, relació i trajectòria, mesura, quantificació, dimensions, estimació i temps).5. Identificar les situacions quotidianes en les quals cal mesurar, i utilitzar el cos o altres materials i eines per a efectuar les mesures.6. Utilitzar nocions temporals bàsiques per a organitzar la seva activitat i ordenar seqüències.7. Proposar seqüències d'accions o instruccions per a la resolució de tasques i reptes senzills, i utilitzar quantificadors temporals i ordinals.

9. Quantificadors bàsics contextualitzats: funcionalitat dels números en la vida quotidiana, situacions de mesura. El temps i l'organització d'aquest.
10. Les necessitats dels éssers vius i les diferències amb els objectes inerts des de les experiències més pròximes a la infància.
11. Els canvis en els éssers vius, objectes, materials i elements de l'entorn pròxim: creixement, transformacions, processos i reaccions elementals i perceptibles.
12. Elements naturals. Les relacions bàsiques entre els éssers humans, els animals i les plantes. Repercussió en la vida quotidiana.

BLOC B. Curiositat, iniciació al pensament científic i al raonament lògic des de la creativitat.

1. Les relacions entre el que es coneix i el que és nou.
2. La interacció en l'entorn social, físic i natural.
3. Estratègies d'investigació elementals: observació, experimentació, formulació i comprovació d'hipòtesi.
4. Iniciativa en la planificació seguint procediments científics en l'entorn pròxim.
5. Processos i eines per a proposar, anticipar i comunicar solucions a problemes senzills del seu entorn des del descobriment, la creativitat i la imaginació.
6. Autoavaluació i coavaluació dels plantejaments i dels resultats trobats.
7. Satisfacció pròpia i compartida en els processos i els descobriments.
8. Sentit numèric, sentit de la mesura i sentit espacial.

8. Plantejar hipòtesis sobre el comportament d'uns certs elements o materials i comprovar-les mitjançant la manipulació i l'actuació sobre aquests.
9. Participar en projectes col·laboratius senzills, compartir i valorar opinions pròpies i alienes, això com expressar les seues conclusions.
10. Prendre decisions, mostrant iniciativa, en la indagació i en la resolució de problemes senzills del seu entorn pròxim, buscant solucions o alternatives creatives i originals.
11. Mantindre l'activitat que està desenvolupant, encara que no s'obtinguen els resultats esperats, i sol·licitar l'acompanyament en els aprenentatges quan siga necessari.
12. Mostrar una actitud de respecte i cura cap al medi natural en el seu entorn pròxim.
13. Identificar algun exemple de l'impacte positiu o negatiu d'algunes accions humanes sobre el medi natural de l'entorn pròxim.
14. Intervindre en les situacions pròximes en què calga la cura d'un mateix i de l'entorn físic, natural i social.
15. Identificar els trets bàsics comuns i diferents entre éssers vius i inerts.
16. Establir alguna relació senzilla entre el medi natural i social a partir de l'observació i la identificació d'alguns fenòmens naturals.

BLOC C. Valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn.

1. Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn pròxim.
2. La influència de les accions de les persones en el medi físic i natural. Exemples senzills sobre efectes del canvi climàtic.
3. La indagació sobre l'entorn: observació, curiositat i descobriment.
4. Introducció bàsica a les energies en general i a les energies netes i naturals, així com al concepte de sostenibilitat des d'actituds respectuoses en el seu entorn pròxim.
5. Les accions de l'ésser humà i la repercussió que tenen en el medi.
6. Cura i respecte cap als éssers vius i els entorns que habiten.

SEQÜENCIACIÓ SABERS BÀSICS I CRITÈRIS AVALUACIÓ
(decret 100/2022 de 29 de juliol del Consell pel qual s'estableix la ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

ÀREA III : COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT

INFANTIL 5 ANYS

**SABERS
BÀSICS**

**CRITÈRIS
AVALUACIÓ**

BLOC A. Descobriment dels llenguatges.

1. Qualitats expressives i creatives dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i de rebuig.
2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.
3. La imatge i el so en l'entorn físic i virtual.
4. Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians de l'entorn i els instruments.
5. Identificació i discriminació visual i auditiva.
6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que suggereixen.
7. Cura de la veu. Relaxació i intensitat vocal.
8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interès i participació.
9. Materials específics i inespecífics, eines tècniques i elements en les representacions plàstiques.
10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica.

1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges.
2. Identificar algunes de les característiques pròpies dels diferents llenguatges i la seva funcionalitat en situacions quotidianes, a més de mostrar interès i iniciativa pels codis convencionals i no convencionals.
3. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals,...) i participar activament en el treball en grup quan calga.
4. Participar en propostes de manera que el seu moviment i expressió lliure s'ajusten harmònicament a l'espai i als altres.
5. Prendre la iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.

11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques.
12. Aproximació als codis de representació gràfica: dibuix,imatges, símbols, signes i nombres en diferents suports. Usos socials dela comunicació. Usos socials de la comunicació.

BLOC B. Possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal.

1. Comprensió de missatges orals enles dues llengües oficials.
2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva iconsciència fonològica.
3. Interès per participar eninteraccions orals i diferents situacions de comunicació.
4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i sobre situacions diferents: quotidianes, viscudes o imaginades.
5. Estratègies i convencions socials de l'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives quepotencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns dediàleg i alternança.
6. Usos socials de la lectura i l'escriptura. Models lectors de referència.
7. Textos orals formals i informals en les dues llengües oficials amb suports d'altres llenguatges.
8. Repertori lingüístic. Situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs.
9. Aproximació a la llengua estrangera. Elements per a una comunicació funcional bàsica.
10. Relats orals en llengua estrangera.

6. Interpretar i ajustar la reacció a missatges senzills i les intencions comunicatives dels altres, en les quals mostrar una actitud curiosa i responsable.
7. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies, gaudir del procés creatiu i compartir-les amb els altres.
8. Utilitzar diverses eines o aplicacions digitals intuïtives i visuals per a expressar-se i comunicar-se de manera creativa.
9. Adquirir el repertori comunicatiu en les dues llengües oficials i ajustar-lo a les particularitats de les situacions quotidianes de l'àmbit escolar, així com als interlocutors.
10. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures
11. Participar en interaccions comunicatives orals, bàsiques i senzilles en llengua estrangera relacionades amb rutines i situacions quotidianes.
12. Recórrer a la biblioteca de l'aula o del centre escolar i aqualsevol espai lletrat com a font d'informació i gaudi, amb respecte cap a les normes d'ús.
13. Mostrar interès i gust en activitats d'aproximació a gèneres de la literatura infantil ide l'entorn pròxim, tant individualment com en contextos de diàleg.
14. Participar en lesmanifestacions culturals presents en l'entorn pròxim i conèixer les més identificatives de la Comunitat Valenciana.

BLOC C. Patrimoni i cultura.

- 1 . Les manifestacions artístiques musicals, plàstiques, visuals, audiovisuals i gastronòmiques delseu entorn com a part del patrimoni.
4. Celebracions, costums i jocs tradicionals de la cultura pròpia de la Comunitat. Estima per les senyesd'identitat etnoculturals presents en el seu entorn.
- 3 Els espais lletrats i culturals, com a fonts d'informació i gaudi.
- 4 Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneresliteraris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, treballengües, poesia, faules, rondalles, llegendes,cançons de bressol,...
- 5 Actitud positiva cap a la diversitatlingüística i cultural de l'entorn social i escolar.
- 6 Interès per l'ús del valencià enqualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual.
- 7 Curiositat i interès pels aspectesdiferencials de les llengües estrangeres, en comparació de lesllengües oficials.

8.-EDUCACIÓ EN VALORS I OBJECTIUS DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE.

L'educació en valors es presenta com un conjunt de continguts que interactuen en totes les àrees del currículum escolar i el desenvolupament del qual afecta la globalitat del mateix. No és un conjunt d'ensenyaments autònoms, sinó d'una sèrie d'elements de l'aprenentatge summament globalitzats, que han d'impregnar la activitat docent i estar presents a l'aula de forma permanent, ja que es refereixen a problemes i preocupacions fonamentals de la societat.

Entre els valors que tenen una presència més rellevant en aquesta etapa destaquem:

EDUCACIÓ MORAL I CÍVICA

Pretén el desenvolupament moral de la persona, com a part fonamental de la construcció de l'autoconcepte, així com educar per a la convivència en el pluralisme mitjançant un esforç formatiu en els eixos següents de sabers bàsics (continguts):

- Autoestima, acceptació i confiança en si mateix/a.
- Discriminació de comportaments adequats.
- Autocrítica: reconeixement d'errades, valoració de la seva pròpia actuació.
- Responsabilitat, compromís personal.
- Regulació del propi comportament, autocontrol.
- Defensa dels propis drets i opinions.
- Autonomia i iniciativa, planificació i seqüència de la pròpia acció.
- Participació al grup i a l'establiment de les normes.
- Respecte als altres companys i objectes d'ús comú.
- Pautes de convivència a l'escola i la família.
- Ajuda i col·laboració amb els seus iguals i els adults.
- Interès per compartir amistats, objectes, atenció, etc.
- Ús de normes lingüístiques en els diàlegs i les converses en grup.
- Interès per comunicar-se amb els altres.
- Expressió de l'afecte i els sentiments.

EDUCACIÓ PER A LA PAU, CONVIVÈNCIA I TOLERÀNCIA.

L'objectiu és que el nen i la nena compreguin que la construcció de la pau és tasca de tothom. Igual que passa amb els conflictes quotidians, moltes vegades l'odi entre els pobles és fruit del desconeixement i la manca de comunicació, i la millor manera de superar aquests problemes és el diàleg i el respecte a la diversitat.

Els objectius i els continguts d'aquest eix estan relacionats amb:

1. Resolució pacífica i progressivament autònoma de conflictes.
2. Utilització del llenguatge per resoldre conflictes i aprendre a dialogar.
3. La no-violència: actitud crítica davant de la cultura bèl·lica que es transmet a través de les joguines, dibuixos animats, jocs informàtics, pel·lícules...
4. Coneixement i valoració de les diferències, evitant situacions de discriminació respecte a sexe, ètnia, cultura, professions, classe social...
5. Coneixement i respecte d'altres realitats, costums i formes de vida.

EDUCACIÓ PER A LA SALUD

Aquest contingut parteix d'un concepte integral de la salut com a benestar físic i mental, individual, social i mediambiental. Planteja els continguts des de diferents eixos temàtics: cures personals (higiene i salut), alimentació i nutrició, educació sexual, prevenció d'accidents i educació vial.

EDUCACIÓ AMBIENTAL I ECOLÒGICA

Les grans qüestions de l'educació ambiental se centren en el descobriment de l'entorn i desenvolupament d'actituds favorables per a la seva protecció i conservació:

- Sensibilització pels problemes mediambientals.
- Hàbits de protecció i cura del medi.
- Respects, valoració i implicació en el manteniment de l'entorn.
- Hàbits de protecció i cura d'animals i plantes.
- Normes d'utilització dels espais urbans.

EDUCACIÓ DEL CONSUMIDOR I USUARI

L'educació per al consum responsable parteix de la reflexió sobre les actituds dels nens i nenes, que han de començar a distingir entre allò que realment necessiten (la roba, el menjar, el transport, etc.) i allò del que poden prescindir fàcilment. Es plantegen, entre d'altres, aquests continguts:

- El consum responsable.
- Les joguines i el material escolar.
- El reciclatge i la reutilització de materials.
- La valoració crítica de la publicitat...

EDUCACIÓ AFECTIVO-SEXUAL.

Es presenta la dona en situacions iguals a les de l'home, tant a l'àmbit de l'escola com a l'escola del treball i en altres contextos quotidians, mitjançant un esforç formatiu en els eixos següents de sabers bàsics (continguts):

- L'expressió dels sentiments i les emocions en ambdós sexes.
- Construcció d'un autoconcepte adequat, evitant l'assignació de rols, estereotips, valors i comportaments sexistes.
- Identificació i valoració de l'existència de diferents models de família, evitant una assignació prèvia de rols en el repartiment de tasques.
- Acceptació i desenvolupament pels dos sexes de valors tradicionalment considerats femenins (*afectivitat, sensibilitat, cooperació...*) o masculins (*tipus d'activitat, autonomia, competitivitat...*).
- Cooperació i participació dels alumnes, independentment del sexe, en les tasques quotidianes de la llar, en la mesura de les possibilitats.
- Valoració de l'ús no existent de les joguines, desenvolupant activitats de joc compartides i evitant la dicotomia entre jocs de nens i jocs de nenes. D'altra banda, es fa servir un llenguatge coeducatiu.

A més, també cal que treballem i coneguem els **Objectius de Desenvolupament Sostenible** que impregnaran totes les activitats que fem al cicle i al centre.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) van ser aprovats per l'ONU el 2015 en el marc de l'Agenda 2030. Són un total de 17 fites que pretenen guiar l'acció política, empresarial, social i individual per donar resposta a reptes globals des de la sostenibilitat, el pacifisme, la prosperitat i l'equitat. Cada ODS s'adreça a un camp concret, ja sigui el de la lluita contra la fam i la pobresa, el canvi climàtic, els recursos hídrics o el de l'accés a l'educació i a l'assistència sanitària, entre d'altres.

L'educació és un element clau per assolir els ODS. L'objectiu 4 es dirigeix directament a l'àmbit educatiu, però la majoria d'ells estan molt relacionats amb la tasca que es pot fer a les escoles. Des del 1991 la UNESCO ja promou l'Educació per al Desenvolupament Sostenible (EDS) i, actualment, aquesta institució assenjala que es pot parlar d'educació de qualitat quan aquesta prepara a l'alumnat per donar resposta col·lectiva i individual als reptes globals.

9. RELACIÓ OBJECTIUS GENERALS, ACTIVITATS CENTRE, ACTIVITATS PAM I SITUACIONS D'APRENTATGE.

OBJECTIUS GENERALS DEL CICLE	SITUACIONS D'APRENTATGE ALTRES ACTIVITATS CENTRE
a) Conèixer el seu propi cos i el dels altres, així com les seues possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències.	El cos / Taller psicomotricitat
b) Observar i explorar el seu entorn familiar, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte, i participar en activitats socials i culturals de la comunitat.	Període d'acollida- L'escola / Nadal / Característiques estacions
c) Adquirir progressivament autonomia en les situacions de la vida quotidiana.	Hàbits i rutines / Propostes treball / Entrades i eixides
d) Desenvolupar les seues capacitats emocionals i afectives per a formar-se una imatge positiva de si mateixos establint vincles segurs amb les persones adultes i amb altres xiquets i xiquetes.	Entrades i eixides
e) Relacionar-se amb els altres en igualtat i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en l'ús de l'empatia i la resolució pacífica de conflictes, desenvolupant actituds d'interès i ajuda i evitant qualsevol tipus de violència.	Espais de joc / Esplai / Taller psicomotricitat
f) Promoure, aplicar i desenvolupar les normes socials que fomenten la igualtat de drets i responsabilitats de les persones, des d'una perspectiva d'igualtat de tracte i no discriminació.	Resolució dialògica de conflictes
g) Comunicar i representar la realitat a través dels diferents llenguatges i formes d'expressió.	Art /Grafismes / Propostes / Pissarra digital / La llum
h) Explorar les destreses relatives al pensament lògic matemàtic, la lectura i l'escriptura, el moviment, el gest i el ritme des de les situacions quotidianes i contextualitzades.	Propostes / Sessió música/ Sessions psicomotricitat
i) Descobrir la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen la llengua pròpia i oficial, el valencià, i el castellà, llengua cooficial, a més d'altres llengües familiars i desenvolupar actituds positives envers esta diversitat.	Hora del conte/ Sessió PELO/ Sessió anglès.
j) Desenvolupar habilitats comunicatives en les dues llengües oficials i iniciar-se en la descoberta d'una llengua estrangera.	Hora del conte/ Sessió PELO/ Sessió anglès.

TEMPORALITZACIÓ- HORARI

La jornada escolar a educació infantil l'organitzem per moments educatius, que són períodes de temps amb objectius concrets tots ells igual d'importants. L'horari de la nostra classe és el següent:

HORA	MOMENTS EDUCATIUS
9.00	Entrada : deixar motxilles, penjar jaqueta, salutacions,...
9.05-9.45	Espais de joc lliure (propostes)-Trobada : assemblea- rotllana
9.45-10.30	Tallers– Espais de joc lliure (propostes)
10.30-11.15	Esmorzar : hàbits d'higiene i alimentació
11.15-12:00	Esplai
12.00-12.30	Endreç i tècniques de relaxació-Treball a l'aula
12.30-13.15	Propostes d'aprenentatge-Ambients
13.15-14:00	Racons lliures-Sessió del conte-Ambients

11. PERÍODE D'ACOLLIDA

Per un/a xiquet/a, anar a l'escola suposa un canvi molt important: ix d'un lloc segur conegut i protegit, on es relaciona amb les persones que ha establert el primers vincles, i a les quals està aferrat, per entrar en una situació completament desconeguda.

LA SEPARACIÓ

Aquesta **relació d'aferrament del xiquet/a amb el seu cuidador primari, és molt important en el seu desenvolupament i és la que posarà els fonaments per a totes les relacions que el nen/a desenvoluparà a través de la seva vida.** Aquesta relació produeix seguretat, tranquil·litat, calma, consol i plaer **però l'amenaça de la pèrdua de la persona evoca un intensa ansietat.**

Per tan, aquest inici escolar del nen/a, suposarà sempre una situació de separació i com a tal sempre serà més o menys dolorosa. Pensar que pot perdre a la figura a la que està aferrat/da, al sentir-se abandonat/da a l'escola, suposa sofriment i angouxa per ambdues parts. **“El patiment no sols està en els/les nens/es, fins en els casos en què tot marxa bé, als pares els costa separar-se del seu/a fill/a i els suposa un considerable esforç emocional”**. Per una banda ens agradaria que els nostres fills/es no visquessin situacions d'angoixa, cosa que en realitat no podrem evitar, ja que forma part de la vida i del creixement del petit/a. D'altra banda també els pares/mares necessiten un temps de coneixença per poder **confiar** en les persones i la institució que es farà càrrec del seu fill/a; **si això no es pot donar afectarà de manera notable en aquest procés d'acollida.**

L'ACOLLIDA

A la vegada el/la xiquet/a també es troba en un **ambient diferent** que ha de descobrir, uns costums a les que s'haurà d'adaptar. Es trobarà també dins d'un **nou espai** en el que es sentirà **desorientat/da i perdut/da.** També ha de fer una nova **reestructuració temporal**, ja que **perdrà la noció de la rutina diària a la que estava acostumat/da.** Per tan es troba en un espai, un ambient, una temporalitat i unes persones noves que **encara no estan investits de sentit ni afectivitat.**

També per els/les educadors/es és un període d'acollida per conèixer cada família, cada infant i les seves peculiaritats.

RESPOSTES HABITUALS DELS ALUMNES

Els comportaments més freqüents a l'escola són: inseguretat i por, plor, descontrol d'esfínters, vòmits, trastorns en l'alimentació, son, agressivitat, especial aferrament als objectes personals (motxilla, jersei...), etc... Però les conductes poden ser molt diverses: des de l'alegria desbordant, agitació, activitat desenfrenada davant una situació nova... a fortes actituds de rebuig o de "càstig" (ignorància) quan se'l va a recollir; també és fàcil trobar nens/es que passats uns dies d'aparent tranquil·litat (una setmana, un mes...) reaccionen amb plors i rebuig a l'escola quan pren consciència de la nova situació.

En el marc familiar també succeeixen **regressions i alteracions** en el comportament com: regressió en el control d'esfínters, malsons nocturnes, trastorns de gana, irritabilitat, etc.

Aquestes **alteracions del comportament normal** dels petits no desapareixeran fins que siguin establerts els suficients llaços afectius amb les persones que es relaciona, i fins que no tinguin un coneixement suficient del nou entorn físic i social.

És el mateix nen/a qui ha de superar des del seu interior aquests canvis, el que ha d'anar conquistant, auto afirmant-se, eixint a poc a poc del seu egocentrisme, independitzant-se per construir el seu món intern i avaluar, contrapesar aquesta separació, acceptant-la interiorment. Valorar i acceptar les seves pròpies possibilitats, sense protecció i atenció continuada de la seva família.

PREVENCIÓ, QUÈ PODEM FER?

La separació s'ha de fer bé perquè no siga problemàtica encara que, aparentment, sembla que no passa res.

Es responsabilitat de pares/mares i educadors/es d'organitzar un període adequat d'acollida per a que aquests primers temps d'escola s'assumisquen per el xiquet sense traumes i eviten que el canvi en la vida del nen/a siga massa sobtat.

COM FAREM EL PERÍODE D'ADAPTACIÓ

- Preveure dins de les possibilitats atenent a la normativa d'uns dies per **acompanyar al xiquet/a amb la presència dins de l'aula del seu referent familiar**, per conjuntament facilitar-li el descobriment i confiança dels nous espais, dels temps, del/ la mestre/a i els nous companys/es.
- **Fer-ho molt gradualment**, començant per assistir una estona a l'escola en companyia de la mare/pare.
- **El temps d'estada en el centre** es pot anar augmentant a poc a poc, de manera que vaja coneixent i agafant confiança en el/la mestre/a que se n'haurà de fer càrrec.
- La incorporació progressiva haurà de fer-se per **igual per a tots els xiquets/es**, dels que entren el primer dia del calendari com del/la que li toque entrar l'últim dia.
- Cada xiquet/a ha de tenir la mateixa **oportunitat d'atenció individualitzada** per poder establir vincles afectius entre ell i el/la mestre/a.
- Comunicació continuada dels pares amb els/les mestres: **facilitar a l'educador/a la coneixença de les particularitats de xiquet/a**, en especial de les rutines a les que està acostumat/da: com és dorm, què li agrada, com reacciona, com es calma...

PROPOSTA DE CALENDARI

(cada curs s'adaptarà al dia de començament del curs escolar)

2 anys

	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
9-11:00	GRUP A	GRUP C	GRUP A I C	GRUP A I C	GRUP A I C
11:30- 13:00	GRUP B	GRUP D	GRUP B I D	GRUP B I D	GRUP B I D

	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
9-11:00	GRUP A I B	GRUP A I B			

11:30-13:00	GRUP C ID	GRUP C I D	TOTS

PROPOSTA DE CALENDARI

3 anys

	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
9:15 - 12:00	GRUP A (+ FAMÍLIE S)	GRUP B (+ FAMÍLIE S)	GRUP C (+ FAMÍLIE S)	GRUP D (+ FAMÍLIE S)	TOTS
11:00-12:45		GRUP A	GRUP A I B	GRUP A, B I C	

- ELS GRUPS ESTÀN CONFORMATS PER 4 ALUMNES CADA DIA.

Fer grups de 4 o 5 alumnes (dependent de la ratio establida per a eixe curs) , atenent a

1. Què tinguen germans en el centre
2. Què els pares treballen
3. Què es queden al menjador
4. Altres

Es programarà una reunió durant el període de confirmació de matrícula on s'explicarà a les famílies en que consisteix el període d'acollida, les pautes o recomanacions de les actuacions que faciliten l'entrada a l'escola i l'organització temporal de la incorporació dels xiquets i xiquetes tal i com recull el decret 100/2022 pel qual s'estableix l'ordenació del currículum d'educació infantil.

Durant eixe mateix mes, abans de començar el curs escolar, la tutora realitzarà una primera trobada individual amb la família o tutor legal.

Abans de començar l'entrada, al mes de setembre, es tornarà a fer una reunió grupal per tal d'ensenyar la distribució de l'aula i informar d'aspectes organitzatius i activitats que es realitzaran durant el primer trimestre.

A final del trimestre la tutora documentarà en el informe (butlletí informatiu) com es relaciona i com construeix el vincle amb l'espai, el grup i la persona adulta de referencia, tant les experiències que l'hagen afavorit com les circumstàncies que l'hagen dificultat.

En la memòria final de curs el cicle d'infantil reflexionarà i avaluarà com s'ha viscut aquest període tant per part dels xiquets i xiquetes, de les famílies i de les tutores i altres mestres que han participat.

12.-METODOLOGIA

La pràctica educativa en l'educació infantil permet diferents enfocaments metodològics,. És imprescindible assenyalar aquí tots aquells principis que ens poden ser útils a l'hora de plantejar-nos les programacions en l'educació infantil i recollir Les orientacions i estratègies necessàries per dur a terme l'actuació educativa programada. Els principis metodològics propis de l'etapa d'educació infantil s'han de prendre com a referents que permetran la presa de decisions fonamentades per a que, en efecte, la intervenció pedagògica tinga un sentit inequívocament educatiu.

1. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

És important constatar que els ritmes i nivells maduratius ,és a dir, les respostes de cada un dels xiquets i xiquetes són molt individualitzats. El procés de cada un és desigual (en l'adquisició de la parla, en la motricitat, etc.), tot i que, en un moment determinat, la majoria de xiquets i xiquetes adquireixen el desenvolupament que li pertoca per edat. De fet, els nivells mitjans que ens serveixen de referència per establir el grau de maduració dels xiquets i xiquetes són només això, referències. Cada xiquet/a té el seu propi ritme de desenvolupament i va construït de manera personal i dinàmica les característiques que el/la defineixen, en funció de les experiències que va vivint, del seu origen social, econòmic i cultural, i, de forma rellevant, de l'ajuda que en aquest procés se li proporciona.

Un altre motiu de diversitat són les mateixes famílies. Les experiències dels xiquets/es, encara que siguin menuts/des, són també diverses, ja que depenen dels valors que els transmeten i de la manera d'afrontar la criança dels/les menuts/des de les seves famílies.

Especial atenció mereixen aquells nens i nenes que presenten necessitats educatives especials, que haurien de identificar-se i valorar el més prompte possible. És especialment important la detecció i atenció primerenca de les seves necessitats, per això, mestres i orientador/a es coordinaran per tal d'afavorir un ambient especialment afectiu i estimulant. S'han d'utilitzar amb ells i elles els recursos més adequats per afavorir el seu desenvolupament sempre prestant més atenció als processos que als resultats que obtinguin. En aquest sentit, l'acceptació i el respecte a les diferències individuals és un principi fonamental per a les i els mestres que han de ser especialment sensibles a les diferències individuals, intentant que aquesta diversitat reperquesca positivament en els seus aprenentatges i en la construcció de la seva identitat personal i grupal.

Des d'aquest context tan divers, la programació ha de preveure totes aquelles estratègies que s'adaptin millor a les individualitats i diversificar les experiències d'aprenentatge. Més que mai, s'ha d'insistir en la necessitat de flexibilitzar les propostes educatives i ajustar-les a la realitat.

Segons aquestes consideracions, a l'hora de programar haurem de tenir present el següent:

- Respectar les diferències de nens i nenes realitzant programacions obertes i flexibles que, en dur-se

a la pràctica, permeten acomodar el procés d'ensenyament a les necessitats i característiques de cada xiquet/a.

- Considerar els objectius de cicle d'una manera continuada i plantejar la seva adquisició final com una tendència per orientar la línia d'actuació al llarg de l'etapa.
- Plantejar l'activitat en l'aula amb la finalitat d'assegurar el benestar i desenvolupament harmònic i equilibrat, oferint experiències culturals i l'acostament a recursos tecnològics; aquestes experiències seran tant més necessàries com menor presència tinguen en l'ambient dels xiquets/es.
- Plantejar activitats que responguen a diferents interessos i permeten treballar a diferents nivells dins l'aula, en xicotets grups, de forma individual etc. Tenint en compte la curiositat i interès diferenciat dels alumnes s'hauran d'afavorir experiències d'experimentació, comunicació, motores, manipulatives, de joc simbòlic, etc.
- Oferir oportunitats múltiples i variades d'aprenentatge que transcendeixin estereotips per tal d'eliminar les diferències associades al gènere. En el desenvolupament de la tasca educadora es posarà especial atenció en la utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric.

2. L'APRENTATGE SIGNIFICATIU

Aprendre de manera significativa requereix establir nombroses relacions entre el que ja es coneix i el que s'ha d'aprendre, i té com a conseqüència la integració dels coneixements, el que permetrà aplicar l'après en una situació a altres situacions i contextos. Un altre dels requisits per aprendre significativament és que el nen/a tingui una disposició positiva cap a l'aprenentatge, estiga motivat per aprendre, és a dir, que els aprenentatges tinguen sentit per als xiquets i xiquetes, connecten amb els seus interessos i responguen a les seves necessitats.

a) La motivació de l'infant s'haurà de motivar els infants i se'ls haurà d'ajudar a trobar sentit al que se'ls proposa. Cal fer una presentació i permetre que cada xiquet/a aporte el que sap, a més de les seves experiències i les seves emocions. S'ha d'ajudar l'infant que no veu l'interès a trobar alguna escletxa perquè pugui entrar o bé se li ha d'oferir una alternativa quan siga el cas.

La motivació és un recurs didàctic de primer ordre que s'ha de potenciar en els xiquets i xiquetes, ja que si tenen interès en el que fan podran relacionar fàcilment el que aprenen amb el que ja saben. Si no, haurem de posar els mitjans per afavorir l'interès i la motivació.

Per arribar a aquesta motivació, cal fer el següent:

- Preveure activitats per poder elaborar un diagnòstic inicial del que ja saben i del que no.
- Caldrà captar l'interès dels nens i nenes. En principi, el goig d'aprendre és natural i espontani en els xiquets i xiquetes, i els suscita interès i ganes de conèixer.
- Caldrà adaptar els continguts d'aprenentatge a les capacitats dels xiquets i xiquetes. Cal implicar-los en una dificultat superable perquè puguin resoldre els problemes plantejats i troben la resposta d'una manera autònoma.

. S'haurà de fomentar l'autoestima: el goig i el plaer per superar les dificultats i afrontar nous reptes i la valoració positiva que els altres fan d'aquest fet ajuda a fomentar l'autoestima i augmenta la confiança en les pròpies possibilitats.

b) Els nous esquemes de coneixements Cal afavorir la formació d'esquemes nous en el xiquet i xiqueta perquè organitzi el coneixement nou. Per això cal facilitar l'exploració, el descobriment i la comprensió dels continguts nous, a més del seu ús autònom, de manera progressiva. Quan el xiquet/a és capaç d'utilitzar els coneixements adquirits en un altre context d'una manera funcional, es diu que s'ha arribat a un aprenentatge significatiu.

3. ENFOCAMENT GLOBALITZADOR.

El principi de globalització consisteix en aproximar als nens i les nenes a allò que han d'aprendre de d'una perspectiva integrada i diversa.

Des d'aquesta perspectiva globalitzadora, s'hauran de proposar situacions d'aprenentatge: per àrees d'experiència (unitats didàctiques), per activitats globalitzades, per projectes (resolució de problemes), per tallers, o per xicotetes investigacions que siguin significatives pels xiquets i xiquetes, que provoquen el seu interès i que presenten la integració de les tres àrees o àmbits d'experiència.

4.-EL JOC I L'EXPERIMENTACIÓ COM A BASE DE LA PRÀCTICA EDUCATIVA.

El joc és l'activitat fonamental de la vida dels infants a través del qual es descobreixen a ells/es mateixos, exploren el seu entorn i fan les descobertes més importants quant a les relacions personals i socials que s'estableixen entre les persones i les relacions causals dels fenòmens físics i de l'entorn natural.

El joc en els xiquets és espontani i està present des del primer moment, però sempre relacionat amb la seva evolució i interessos. Primer a partir del seu propi cos, després amb l'exploració dels objectes o joguines que posem al seu abast; més tard, establint relacions entre els objectes i els fenòmens i observant i imitant les persones i les coses del seu voltant, a través del joc simbòlic i creatiu o com a mitjà per interrelacionar-se amb els altres.

En les programacions didàctiques hem de tenir present aquesta necessitat de joc de l'infant i projectar ocasions de diversos tipus, adaptades a les seves característiques físiques i evolutives i als seus interessos momentanis. Aquests jocs es poden realitzar en solitari, en xicotets grups (racons, murals, pintura, etc.) o amb tot el grup classe (jocs dirigits, psicomotors, etc.).

Aprenen a partir del joc i l'exploració, però el joc esdevé un mètode d'aprenentatge i no un passatemps.

5.-PROPOSTES EDUCATIVES.

A Educació Infantil hi ha moments per tot, moments per treballar en gran grup, en què aprofitem per crear coneixement entre tots, per parlar i enriquir el nostre vocabulari, moments per explorar i descobrir ... per jugar.

En aquest cas treballarem, durant les primeres sessions del matí, mitjançant propostes de treball moment que es porta a terme en xicotets grups o fins i tot parelles. D'aquesta manera es respecten els diferents interessos dels xiquets i xiquetes, les seves diferents necessitats educatives, els diferents ritmes maduratiu o velocitat de treball. Cada xiquet/a, en petits grups o individualment, està fent activitats diferents que s'adapten de manera personalitzada a les seves necessitats, interessos i desenvolupament maduratiu.

El fet de treballar d'una manera menys dirigida, més autònoma, més guiada per la pròpia exploració no implica que no hi hagi uns objectius docents previstos per les mestres i una programació de les competències, habilitats, valors i continguts que aquells alumnes han d'assolir.

6.-MÈTODE MONTESSORI I OBJECTIUS DUA

Els 3 principals objectius del mètode Montessori comparteixen punts en comú amb els principis del DUA:

. Facilitar el desenvolupament de la personalitat única del xiquet/a (a DUA l'objectiu és potenciar el màxim desenvolupament i talent de tots els estudiants, independentment del nivell acadèmic).

- Ajudar-lo a ajustar-se bé socialment i emocionalment i créixer com un nen feliç i físicament fort (en DUA es correspon amb els principis d'implicació així com d'expressió i acció).

- Ajudar-lo que li siga possible desenvolupar la seva capacitat intel·lectual plena (a DUA es relaciona amb el principi de representació, concretament amb l'etapa d'internalització on dona lloc a la fase de comprensió).

Pautes del Disseny universal per a l'aprenentatge (DUA)

I. Proporcionar múltiples maneres de comprometre's	II. Proporcionar múltiples maneres de representació	III. Proporcionar múltiples maneres per a l'acció i l'expressió
Pauta 7. Proporcionar oportunitats per a generar interès 7.1. Fomentar l'elecció individual i l'autonomia. 7.2. Potenciar la rellevància, el valor i l'autenticitat de la informació i les activitats. 7.3. Minimitzar les causes que generen inseguretat i les distraccions.	Pauta 1. Proporcionar diverses opcions per a la percepció 1.1. Oferir opcions que permetin personalitzar la presentació del contingut 1.2. Oferir alternatives a la informació auditiva 1.3. Oferir alternatives a la informació visual	Pauta 4. Proporcionar diverses opcions per a la interacció física 4.1. Proporcionar diversos mètodes de resposta i navegació. 4.2. Assegurar l'accessibilitat de les eines i les tecnologies de suport.
Pauta 8. Donar opcions per mantenir l'esforç i la persistència 8.1. Ressaltar la importància dels objectius. 8.2. Variar el nivell de dificultat dels recursos que s'ofereixen per aconseguir els reptes. 8.3. Impulsar la col·laboració i la comunicació. 8.4. Incrementar els comentaris per afavorir la motivació i l'esforç necessari per seguir aprenent.	Pauta 2. Oferir diverses opcions de llenguatge, expressions matemàtiques i símbols 2.1. Clarificar el vocabulari i els símbols 2.2. Explicar la sintaxi i l'estructura dels elements presentats 2.3. Proporcionar ajudes per interpretar el text, la notació matemàtica i els símbols 2.4. Promoure la comprensió dels continguts a través de diverses llengües i llenguatges 2.5. Proporcionar alternatives al text a través de diversos mitjans (imatge, vídeo, so...)	Pauta 5. Oferir diverses opcions per a l'expressió i la comunicació 5.1. Utilitzar múltiples mitjans per garantir la comunicació. 5.2. Utilitzar diverses eines per a la construcció i la composició. 5.3. Oferir diversos nivells de suport per tal de desenvolupar la pràctica.
Pauta 9. Donar opcions d'autoregulació 9.1. Promoure expectatives i creences que fomentin la motivació. 9.2. Facilitar estratègies i habilitats de superació i d'autoregulació emocional. 9.3. Desenvolupar la reflexió en relació al propi progrés i l'autoavaluació.	Pauta 3. Proporcionar opcions per a la comprensió 3.1. Activar els coneixements previs. 3.2. Posar de relleu patrons, característiques fonamentals, idees principals i relacions entre idees. 3.3. Guiar el processament d'informació, la visualització i la manipulació, proporcionant estratègies de pensament i d'acció. 3.4. Potenciar la transferència i la generalització dels aprenentatges.	Pauta 6. Proporcionar diverses opcions per a les funcions executives 6.1. Donar suport perquè l'alumne estableixi de manera realista els propis objectius. 6.2. Ajudar en la planificació i el desenvolupament d'estratègies. 6.3. Proporcionar recursos i estratègies per gestionar la informació. 6.4. Oferir instruments per evidenciar el progrés i la capacitat per autoavaluar-se.
Alumnes motivats i amb iniciativa	Alumnes informats i amb recursos	Alumnes amb estratègies per assolir els objectius

¹ Adaptació al català udlguidelines.cast.org | © CAST, Inc. 2018 | Suggested Citation: CAST (2018). Universal design for learning guidelines version 2.2 [graphic organizer]. Wakefield, MA: Author

Com a equip d'infantil agafem algunes idees d'alguns mètodes coneguts per tothom, però no seguim un mètode concret, depenem sempre de les característiques del grup i del que els afavoreix el seu desenvolupament (Waldorf, Reggio Emilia, Montessori, Educació per ambients, racons de treball,...)

7.- APRESENTATGE BASAT EN PROJECTES

L'aprenentatge basat en projectes és una metodologia que repta a l'alumnat a convertir-se en **protagonistes del seu propi aprenentatge** mitjanant l'elaboració de projectes que donen resposta a problemes de la vida real.

Es caracteritzen per una **tasca final** en la qual és més important el procés que ens du a ella que el resultat en si mateix, ja que mentre duem a terme el projecte fomentem la creativitat, intercanviem idees, desenvolupem l'autonomia de l'alumnat, atenem a la seua diversitat i aprenem de forma pràctica i significativa.

13. ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS D'APRESENTATGE (AULA I ESPAIS, CENTRE ESCOLAR, FORA DEL CENTRE,...).

L'escola és una globalitat: tots els espais són educatius, promouen valors i afavoreixen els aprenentatges, i per això cal dissenyar-los i planificar-los amb molta cura.

La grandària, l'estètica (fugint d'alguns estils decoratius infantilitzadors), la lluminositat, la distribució, les formes, els colors i la decoració de l'escola són aspectes importants, i també la distribució adequada del mobiliari i altres equipaments, ja que ofereixen possibilitats d'expressió als xiquets. Procurarem que siga un ambient similar al d'una llar, acollidor i harmònic (materials naturals, colors suaus, etc.) i evitem que els espais siguen impersonals, freds, uniformes i sense personalitat pròpia. En la decoració cal que hi haja també espais blancs, sense estímuls (per evitar la sobrecàrrega d'estímuls visuals, però també auditius, olfactivs, etc.), i un bon nivell pel que fa a l'ordre, la seguretat, el manteniment, la higiene i la conservació.

El disseny del vestíbul o espai d'acollida a l'entrada de l'escola s'ha de cuidar molt, perquè és el primer contacte amb l'escola, és com una targeta de presentació. També té una missió informativa, amb taulers per exposar produccions dels infants, o documentació gràfica d'activitats de l'escola i altres missatges.

També aprofitarem els espais de lliure circulació (passadissos, rebedors,...) per a dur a terme propostes o d'altres activitats educatives.

Cal que els equipaments i mobles siguin fàcils de transportar (lleugers, amb rodes), resistents, sense perills, estètics, de neteja fàcil; adequats a les

edats pel que fa a la seva mida i pes. Les cadires i taules, adaptades a les mides dels infants i dels adults en cada cas, poden ser rectangulars, rodones, trapezoïdals, etc. i han de permetre un ús individual o conjunt.

Les aules han de ser un espai motivador per als xiquets i xiquetes, un lloc per viure experiències, per dur a terme tota mena d'activitats interessants i facilitadores dels aprenentatges, per jugar, per menjar, per descansar, que els done l'oportunitat de ser autònoms/es. L'aula és un ambient de vida on els xiquets s'han de trobar a gust: cal que les aules siguin boniques i acollidores, com ens agrada que siguin a casa nostra, i que ens sentim ben tractats. La seua organització ha d'afavorir les activitats d'exploració i experimentació, i també evitar la dispersió. Ha de tindre punts clars de referència i estabilitat que estimulen l'autonomia dels xiquets, però també la seva capacitat d'imaginar i crear.

A totes les aules d'infantil tenim una zona de rotllana que considerem un espai molt important en el qual realitzem la posada en comú, els diàlegs, diverses activitats en grup: contes, explicacions, expressió oral, presentació materials,...

També tenim una taula de llum gran, taules sensorials, estores fusta, mobles modulars baixos,... i després cada tutora distribueix les zones que considera en la seua aula (cadires, taules, mobles,... però sempre acollint-se a tot el nomenat a l'inici d'aquest apartat).

Tenim molt de material estructurat i desestructurat en totes les aules de tot tipus: sèries de lectoescriptura, material Montessori, peces soltes, jocs de taula, material propi elaborat per l'equip de cicle,...

Quasi sempre apostem per materials el més natural possible (fusta, cartró,...).

En quant a materials fungibles, ens agrada que el nostre alumnat pugui gaudir de l'experimentació amb materials molt diversos: retoladors de tot tipus, papers de diferents gramatges i mesures, colors, pintures de tota classe, pinzells variats, materials diversos que els permeten desenvolupar la seua creativitat i experimentar amb ells.

Encara tenim pendent la distribució i organització del nostre espai exterior perquè estem a l'espera de la remodelació del nostre espai dintre del projecte edificant de la Conselleria d'Educació.

14. MESURES D'ATENCIÓ A LES DIFERÈNCIES INDIVIDUALS

L'alumne amb necessitats educatives específiques es aquell que presenta alguna necessitat, temporal o permanent, derivada de la seua història personal i escolar en condicions personals de sobre dotació o de discapacitat psíquica, motora o sensorial, i plurideficients. En el moment en que detectem algun indici de que a l'aula hi haja un alumne amb necessitats educatives específiques iniciem una sèrie de mesures; per a aquestes situacions ens ajuda l'Ordre de 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià. El procediment a seguir es el següent:

- Detecció de barreres i necessitats
- Aplicació mesures tipo II i III i registre a ÍTACA 3. Avaluar el seu grau de millora.
- Informar en la reunió d'equip docent si cal demanar avaluació socio psicopedagògica en cas que no hagen funcionat les mesures aplicades.
- Demanar vist i plau de la família
- Informem al equip d'orientació educativa per a que realitze una valoració –avaluació.
- Informe socio psicopedagògic.
- Pla d'actuació personalitzat (PAP)
- Avaluació trimestral del PAP
- Es realitzaran reunions freqüents amb el/la mestre/a – tutor/a, la família i l'equip d'orientació.

Es recomanable que, en el cas de que siga necessària la intervenció de la mestra /e d'educació especial, la intervenció siga dins de l'aula, així també observa el xiquet a nivell individual i dins del grup – classe.

D'altra banda hem de tenir en compte que el grup classe està integrat per un conjunt de xiquets i xiquetes amb les seves peculiaritats, valors, interessos..., entre les quals es produeixen uns intercanvis i unes relacions que porten cap a l'educació de tots i cada un dels membres del grup, en tots i cada un dels aspectes que ens configuren

com a persones. Davant la diversitat de característiques individuals de l'alumnat i de les diferents necessitats que presenten, hem de diversificar les nostres actuacions educatives, adequant la nostra intervenció als diferents nivells d'aprenentatge i desenvolupament.

Amb la nostra actitud hem de potenciar el desenvolupament i l'aprenentatge de tots els xiquets, oferint-los uns models i actituds que els serveixen de punt de referència en l'aprenentatge del respecte a les diferències individuals.

Educar en la diversitat implica crear una escola per a tothom, adoptant un model de currículum prou ampli i reflexiu pe tal de facilitar l'aprenentatge de tots els xiquets i xiquetes.

Les pautes d'intervenció que tenim en compte son:

- Partir d'un mateix disseny bàsic, prou flexible per adequar les actuacions educatives a tots els xiquets. Per individualitzada que siga l'adaptació que elaborem i adrecem a un determinat xiquet amb necessitats educatives específiques ha de referir-se el màxim possible a allò que aprenen els seus companys i als continguts que hem previst per a tot el grup classe. Aquests continguts poden presentar-se amb diferents nivells d'exigència pel que fa al nivell de competències, coneixements, habilitats, etc. de cada alumne/a.
- Realitzem agrupaments diversos, fomentant la compensació de dificultats i desigualtats.
- Fomentem molt la relació amb les famílies (TUTORIA).
- Buscar sempre l'assessorament de tots els serveis que hi ha a l'escola (logopeda, psicòleg/a, SPE, assistenta social).
- Sempre estimulem la possibilitat del llenguatge oral a través de moments d'expressió oral a l'aula, intercanvi i conversa per a enriquir les desigualtats lingüístiques.

Tenim una graella on replegar l'avaluació que fem de les mesures II i III aplicades a cada alumne.

SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE LES *MESURES DE RESPOSTA A LA INCLUSIÓ* ADOPTADES PER L'EQUIP EDUCATIU

GRUP:		TUTOR/A:		CURS:		
Mesures de resposta <i>nivell II</i> <i>que actualment s'estan posant en marxa o que s'afegeixen.</i>						Per a tot el grup-classe
MESURES D'ACCÉS O PRESENCIA				Seguiment i avaluació- OBSERVACIONS I PROPOSTES DE MILLORA		
				1ºAv.	2na. Av.	3ª Av.
Actualització de la informació educativa sobre l'alumnat del grup classe assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.						
Difusió accessible de la informació institucional entre l'alumnat del grup classe i les seues famílies.						
Control de l' assistència i prevenció de l' absentisme com a part de la fase preventiva del protocol acordat en el centre.						
Supervisió de l' accessibilitat física, sensorial i cognitiva d' espais i mobiliari de les aules i altres espais dins i forma del centre on es desenvolupen les activitats d'aprenentatge programades per a l'alumnat del grup classe.						
Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguin coherents amb els valors inclusius (art 4 apartat 5.f) Decret 104/2018):						
	Seleccionar i elaborar materials curriculars i didàctics que promoguen la interacció .		Seleccionar i elaborar materials curriculars i didàctics que respecten els criteris d' accessibilitat, igualtat, no-discriminació i sostenibilitat .			
	Seleccionar i elaborar materials curriculars i didàctics que permeten diversos nivells de participació i aprenentatge.		Tindre especialment en compte que els materials curriculars visibilitzen la situació de les dones desde la perspectiva cultural i històrica, que incloguen models de referència i eliminen prejudicis sexistes i discriminatoris			
	Seleccionar i elaborar materials curriculars i didàctics que utilitzen opcions múltiples de motivació, , representació de la informació i expressió					
Desenvolupament amb l'alumnat del grup classe de les activitats que promoguen el valor pedagògic del banc d'llibres .						
Informació accessible sobre beques i ajudes econòmiques i indicacions per sol·licitar-les.						
Organització i participació en la coordinació de les actuacions i programes preventius de promoció de la salut i la sostenibilitat dirigits a l'alumnat del grup classe. Exemples: Prevenció de conductes addictives. UPCCA, Campanyes i programes de prevenció d'accidents, salut, alimentació, educació sexual, tallers del pla director, etc. Quines:						
Coordinació del tutor/a amb l' equip docent i amb els professionals de suport interns i externs que realitzen l'assessorament o participen en la programació d'activitats educatives programades amb l'alumnat del grup classe.						
Altres:						

MESURES D'APRENENTATGE I ASSOLIMENT			Seguiment i avaluació-OBSERVACIONS I PROPOSTES DE MILLORA		
			1ª Av.	2na. Av.	3ª Av.
Unitats didàctiques i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global i desenvolupen les competències clau de tot l'alumnat del grup classe:					
	Aprenentatge servei.		Creació de productes culturals i artístics		
	Investigació científica.		Ambients d'aprenentatge.		
	Salut i sostenibilitat.		Altres:		
Unitats didàctiques i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió:					
	Programació multinivell.		TIC per l'aprenentatge.		
	Opcions múltiples d'implicació, representació i expressió(DUA)		Tertúlies dialògiques.		
	Metodologies centrades en l'alumnat que promoguen l'interacció i la cooperació.		Altres:		
Ensenyament d'habilitats, comportaments i actituds que desenvolupen la implicació personal des de les Unitats didàctiques mitjançant els continguts i criteris d'avaluació transversals que formen part del currículum (D 108/2014):					
	Lideratge positiu i iniciativa.		Identificació, expressió i autoregulació d'emocions i sentiments.		
	Aprenentatge col·laboratiu i cooperatiu.		Habilitats de comunicació interpersonal i resolució dialogada de conflictes.		
	Autoconfiança i fortaleses personals.		Altres:		
	Planificació, desenvolupament i avaluació de projectes personals i col·lectius.		Altres:		
Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva (art. 15 Decret 104/2018).					
Planificació d'activitats d'ampliació i reforç com a part de les unitats didàctiques i projectes.					
Aplicació de les actuacions i/o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.					
Altres:					
MESURES DE PARTICIPACIÓ I SENTIT PERTINENÇA			Seguiment i avaluació- OBSERVACIONS I PROPOSTES DE MILLORA		
			1ª av.	2na. Av.	3ª Av.
Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe (PAT).					
Participació de l'alumnat del grup classe en les accions de sensibilització i informació que organitza el centre sobre els valors i els continguts de l'educació inclusiva.					
Organització de la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació de l'alumnat del centre com la junta de delegats, els equips d'alumnes ajudants, la tutoria entre alumnes, etc.					

Desenvolupament de les activitats per a la participació de l' alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres:				
	Assemblees de delegats		TEI	
	Els equips de mediadors.		Club de deures	
	Equips d'alumnes ajudants.		DUADOS	
	La tutoria entre alumnes		Biblioteca tutoritzada	
	Pigmalió		Club dels valents.	
	Observadors de la convivència		Altres:	
	Cibertutors			
Activitats (dins i forma de l'horari lectiu) amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat , la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència que comporten la participació de l' entorn i la comunitat educativa <u>com a concreció</u> de:				
	El Pla d'Acció Tutorial		Projectes d'innovació, projectes europeus i projectes de disseny propi que es desenvolupen en el centre, dins i fora de l'horari lectiu . Quins:	
	El Pla d'Igualtat i Convivència		Altres:	
	Programes preventius inter-institucionals.Quins:			
Activitats d'orientació acadèmica i professional que preparen l'alumne del grup per a una presa de decisions vocacional que incorpore la perspectiva de gènere i promoció de l' accés igualitari als estudis i professions.				
Acollida al grup classe, especialment als nous membres (PAT)				
Activitats (dins i fora de l'horari lectiu) amb l'alumnat del grup classe que desenvolupen els programes preventius per a:				
	La promoció de la salut.		Sostenibilitat mediambiental.	
	Prevenció de conductes addictives		Altres:	
Implementació del procediment d' administració de medicaments del protocol d'atenció sanitària específica amb l'alumnat del grup classe.				
Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent:				
	Disparitat		Violència de gènere	
	Discriminació		Addiccions	
	Intolerància.		Hàbits higièncs	
	Violència entre iguals		Altres:	
Fases de detecció i primeres actuacions dels protocols de prevenció i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció (O 62/2014 de 28 de juliol).				
Acompanyament a la identitat i expressió de gènere amb el grup classe.				
Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.				
Altres:				

Mesures de resposta *nivell III*
que actualment s'estan posant en marxa (o que s'afegeixen).
Rebran les mesures de nivell 2 + aquestes:

Per l'alumnat que requereix resposta diferenciada (individual o en grup) amb suports ordinaris.

MESURES D'ACCÉS O PRESENCIA		ALUMNES que reben la mesura	Seguiment i avaluació- OBSERVACIONS I PROPOSTES DE MILLORA.		
			1 ^a av.	2 ^{na} . Av.	3 ^a Av.
Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns:					
Eliminació de barreres físiques:					
Mesures per al desplaçament autònom: rampa, ascensor, agranes passamans, amplària de portes i espais...	Adequació de banys: barres de suport, wc i lavabos accessibles..				
Accés a la informació: taulers d'anuncis a una altura mitjana, taulells/taules de diferents mesures...	Adequació de mobiliari, dispositius iproductes d'ús comú				
Eliminació de barreres sensorials:					
Accessibilitat <u>visual:</u>					
Adequació de condicions d'il·luminació: eliminació de reflexos, disposició de la llum...	Accés a la informació: grandària de lacartelleria, proximitat, contrast...				
Claus auditives en l'entorn					
Accessibilitat <u>auditiva:</u>					
Adequació de condicions de sonoritat: reducció sorolls ambientals, eliminació de reverberacions...	Accés a la informació: condicionsd'accés a la lectura labial				
Eliminació de barreres cognitives:					
<u>Comprensió dels espais.</u>					
Organització d'espais: ubicació d'aules,ubicació de mobiliari, estris...	Senyalització d'espais i itineraris amb suport d'imatges: directoris, cartelleria, senyalització diferenciadaper colors...				
Accés a la informació: text amb suport d'imatges, pautes de lectura accessible, estructurai organització de la informació...					
Accessibilitat dels materials curriculars i didàctics d'ús comú.					
Adequació de totes les activitats complementàries i extraescolars del grup.					
Ajudes i beques:					

Estudi	Menjador	Transport	Altres:				
Coordinació amb serveis educatius d'intervenció especialitzada:							
Unitat d'Atenció i Intervenció (UAI) delPREVI		Unitats pedagògiques hospitalària (UPH)					
Centres d'educació especial (CEE)		Serveis especialitzats d'orientació (SEU)					
Unitats educatives terapèutiques (UET)		Altres:					
Coordinació amb agents i serveis externs:							
Equip d'atenció primària bàsica de serveissocials		Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil(USMIA)					
Equip Especialitzat Intervenció en laInfància i l'Adolescència (EEIIA)		Unitats de Prevenció de Conductes Addictives (UPCCA)					
Mediació intercultural		Equips de la conselleria competent enprotecció de la infància i adolescència					
Centre de salut: primària i especialitats		Associacions i ONGs					
Centres d'atenció primerenca (CAT)		Uns altres (especificar):					
MESURES D'APRENENTATGE I ASSOLIMENT				ALUMNES que reben la mesura	Seguiment i avaluació- OBSERVACIONS I PROPOSTES DE MILLORA .		
					1^aav.	2na. Av.	3^aAv.
Adequació personalitzada de les UD de la programació comuna:							
Productes finals dels projectes.		Materials didàctics.					
Metodologia.		Proves i instruments d'avaluació.					
Activitats.		Activitats complementàries.					
Reforç pedagògic:							
Competència comunicativa oral 1a llengua estrangera-altres.		Activitats de reforç del Fons Social Europeu.					
Reforç en aula comuna amb desdoblegues		Tallers de reforç.					
Reforç en aula comuna amb docènciacompartida.		Tallers d'ampliació.					
Grups específics de reforç en horari lectiu.		Altres:					
Activitats per a l'ensenyament intensiu de llengües oficials de la CV:							
Ensenyament intensiu de valencià.		Ensenyament intensiu de valencià i castellà.					
Altres:							

MESURES DE FLEXIBILITZACIÓ		ALUMNES que reben la mesura	Seguiment i avaluació- OBSERVACIONS I PROPOSTES DE MILLORA.		
			1^aav.	2na. Av.	3^aAv.
Permanència d'un any més en el mateix curs → PLA ESPECÍFIC DE REFORÇ					
MESURES PERSONALITZADES PER A LA PARTICIPACIÓ I SENTIT PERTINENÇA		ALUMNES	Seguiment i avaluació- OBSERVACIONS I PROPOSTES DE MILLORA.		
			1^aav.	2na. Av.	3^aAv.
Tutories personalitzades.		Accions per als implicats en situacions d'assetjament.			
Tutories entre iguals.		Accions per als implicats en situacions de maltractament infantil.			
Contracte família – tutor.		Accions per als implicats en situacions de violència de gènere.			
Programes per a la millora de la competència emocional.		Accions per als implicats en qualsevol altra situació de violència.			
Actuacions d'acompanyament personalitzat.		Altres:			
Protocol d'acolliment amb alumnat nouvingut idesplaçat.					
MESURES PERSONALITZADES PER A LA COMPENSACIÓ DE LES DESIGUALTATS		ALUMNES	Seguiment i avaluació- OBSERVACIONS I PROPOSTES DE MILLORA.		
			1^aav.	2na. Av.	3^aAv.
Accions transversals d'educació intercultural amb el grup-classe.					
Suport personalitzat enfront de situacions de desigualtat i desavantatge.					
Programa d'hàbits bàsics d'higiene, alimentació i vida saludable.	Actuacions en situació d'acolliment (institucional o familiar).				
Notificació d'una possible situació de desprotecció detectada.	Actuacions específiques en situació d'absentisme.				

15. **FOMENT DE LA LECTURA**

El foment de la lectura el fem a través de diverses activitats, ja siga a nivell d'aula, de cicle o de centre:

- L'hora del conte – contat, pot ser un conte inventat, un conte que els llegim o un conte amb titelles.
- Presentació de contes nous per a la biblioteca d'aula
- Dramatització de contes
- Consulta de revistes, periòdics, tríptics,...
- Biblioteca d'aula.

A continuació hi ha una explicació de com utilitzem al cicle la biblioteca d'aula: Podem considerar la biblioteca com un important recurs didàctic que ajudarà als més menuts a prendre contacte amb els llibres i amb la lectura. Però quan parlem de biblioteca d'aula parlem de crear un espai dintre de la classe on els xiquets i xiquetes estiguen còmodes i , jugant, s' entretenguen i aprenquen. La biblioteca d'aula es fa necessària entre altres raons perquè:

- Desperta l'interès dels nostres alumnes per conèixer
- Afavoreix que es donen situacions d'aprenentatge motivadores que ajuden al progrés individual del xiquet/a, segons les seues capacitats o interessos.
- Facilita la igualtat d'oportunitats a alumnes de diferents medis socioculturals i socioeconòmics.
- Capacita als alumnes per a reconèixer en el llibre i demás materials, els instruments que li faran progressar des del punt de vista cultural i social.
- Desenvolupa el gust de llegir i per tant, la possibilitat d'adquirir un bon hàbit lector en el futur.
- Afavoreix l'adquisició d'hàbits de consulta, que són la base per a l'estudi i la investigació.
- Converteix el procés d'aprenentatge en actiu i motivador.

OBJECTIUS

- Familiaritzar als xiquets i xiquetes amb els llibres
- Adquirir hàbits de lectura des de menuts
- Considerar la lectura com una activitat agradable.
- Desenvolupar la creativitat
- Gaudir amb la lectura.

UBICACIÓ

Serà un espai dintre de l'aula, agradable, tranquil per a treballar o llegir en ell sense que es moleste als companys i companyes o les activitats que es realitzen en un altre espai de la classe.

NORMES D'US DE LA BIBLIOTECA

1. Respectem tot tipus de material
2. Respectem el llibre que té el company o companya
3. Deixar el material al seu lloc quan acabem d'utilitzar-lo
4. Parlar en veu Baixa MATERIALS I RECURSOS

Estaran a la vista i a l'abast dels xiquets i xiquetes degudament ordenats per a que sàpiguen on trobar el material que busquen.

Els criteris per a la seua selecció seran:

- La varietat. Deuen de ser variats: llibres o contes amb text i sense text, contes de tot tipus, revistes, llibres monogràfics, diccionaris, catàlegs publicitaris, llibres fets pels propis xiquets i xiquetes, ...
- La adaptació als nivell evolutiu dels xiquets i xiquetes del grup.
- La qualitat de les il·lustracions i textos.
- El format. Ha de ser atractiu per a ells/es.
- La atenció a les necessitats i motivacions.

AGRUPAMENTS

Depenent de l'activitat que anem a realitzar i del moment del dia, les xiquets i les xiquetes aniran a aquest espai: individualment en el temps de racons o quan desitgen, en xicotet grup o en gran grup quan realitzem activitats col·lectives.

ACTIVITATS PER A FOMENTAR L'ÚS DE LA BIBLIOTECA

- L'hora del conte-contat
- Invenció de contes
- Presentació de nous materials de forma atractiva per als xiquets/es
- Jocs de llenguatge oral (acabar contes, inventar altres,...)
- Lectures dialògiques
- El conte del mes a la biblioteca del centre.

16. **L'OBSERVACIÓ, DOCUMENTACIÓ PEDAGÒGICA I AVALUACIÓ**

L'avaluació està orientada a recollir informació rellevant per a conèixer i valorar el procés de desenvolupament i aprenentatge dels xiquets i xiquetes viscut a l'escola.

A este efecte prendrem com a referència els criteris d'avaluació establerts per al segon cicle en cadascuna de les àrees per a observar el desenvolupament de les competències sense pretendre que tots i totes arriben a aconseguir-los de la mateixa manera ni al mateix temps.

CARACTERÍSTIQUES DE L'AVALUACIÓ

16.1. **Global i continua.** Ha de considerar-se com una part integrada de tots els moments d'ensenyament-aprenentatge i no com un registre o presa de decisions als final de cada trimestre. L'observació i la documentació pedagògica constitueixen dues de les estratègies de l'avaluació continua d'aquesta etapa.

16.2. **Qualitativa i positiva.** Explicar l'evolució dels xiquets i xiquetes sense valorar-ne els resultats ni atorgar-hi qualificacions. Centrar-se a reconèixer els processos individuals i capacitats de cada xiquet i xiqueta i no en les seues limitacions.

16.3. **Funció formativa.** Ha de contribuir a millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge de totes les persones professionals d'educació infantil a través de la recollida d'informació.

16.4. Els xiquets han de participar en la seua valoració i regulació del procés d'ensenyament-aprenentatge.

16.5. Les famílies han de participar en l'evolució del procés educatiu dels seus fills i filles , conèixer les decisions relatives a l'avaluació i col·laborar en les mesures que adopten els centres per a facilitar el seu progrés educatiu.

Al decret 100/2022 de 29 de juliol parla de l'observació i documentació pedagògica a l'article 26.

“L'observació i la documentació són dues eines bàsiques que sense reflexió no comporten avaluació.”

Amb la documentació el paper de l'educador/a fa un gir, transformant-se d'executor a professional reflexiu, és a dir, un educador/a capaç de reflexionar sobre la pràctica i construir sabers i coneixements a partir de les experiències que es viuen en el dia a dia.

Documentar és explicar, narrar... Cada dia passen una gran quantitat de coses, situacions, accions... que corren el risc de quedar-se oblidades, de passar desapercebudes... sovint són petites coses que es fan grans quan es capten i es reflexiona al voltant d'elles. Són moments ordinaris que esdevenen extraordinaris quan un adult els dóna significat

La documentació ens ajuda a explicar, però també a donar visibilitat a l'infant, a allò que fan i, per tant, es dona importància a les seves accions.

A qui va dirigida la documentació?

ALS XIQUETS I XIQUETES

Quan es documenta vol dir que s'observen les accions i el comportament de les nenes i els nens, així, ells reben que allò que fan és important, a més a més d'ajudar-los a recordar les situacions i activitats realitzades. Pels infants, la documentació dóna valor a allò que fan.

A LES FAMÍLIES

La documentació pensada per a les famílies pot aparèixer amb diversitat de formes i suports: des de reculls de les activitats, fins a una imatge amb frases que van de l'escola a casa... És una forma de fer-los participar en les reflexions que fan els educadors/es i de fer-los comprendre el valor de les petites accions, de la quotidianitat del dia a dia. Així es crea una reflexió i un diàleg conjunt entre l'escola, els/les educadors/es, els infants i les famílies.

Quina documentació?

DOCUMENTACIÓ DE PARETS

Fan que l'escola parli a través de les parets. A l'entrada hi ha una cartellera que presenta els trets d'identitat de l'escola. Valora el projecte educatiu i dóna importància a la identitat de l'escola. A cada espai també hi ha una documentació que el presenta i fa visibles les activitats que s'hi realitzen. És un recurs que dóna llegibilitat als espais.

DIARIS

A l'entrada de cada aula un diari explica què passa en el dia a dia. És un recurs molt eficaç per a la comunicació amb la resta de la comunitat, a més a més de ser un instrument de creació de la memòria de grup.

PORTAFOLIS INDIVIDUALS

Són una evidència dels processos dels infants. Després se'ls emporten a casa.

NOTES I OBSERVACIONS

Quaderns de notes i observacions que fan els/les educadors/es durant el joc dels infants, on expliquen els seus processos, investigacions, descobertes... Aquestes notes poden fer-se públiques com a, de nou, una evidència d'accions.

La documentació ha de presentar-se tenint en compte els criteris de cura i sentit estètic.

- La cura està relacionada amb la qualitat dels espais i de les accions.
- La documentació ha de ser agradable estèticament i s'ha de poder llegir en un temps curt.
- Ha de ser capaç d'establir comunicacions i de fer venir ganes de saber-ne més.
- Les imatges que s'hi presentin han de ser triades perquè la documentació tingui sentit: imatges que puguin sorprendre, amb una seqüència capaç de mostrar les accions que succeeixen. Cal recordar que la imatge és una manera de transmetre el pensament i l'emoció.
- El text que acompanya les imatges ha de ser breu, eficaç però no banal. Si fos banal la imatge baixaria de nivell.

Cal tenir present que la documentació no es pot realitzar individualment, es tracta d'un procés de col·laboració de tot l'equip. La documentació és el resultat d'un camí de reflexió i diàleg.

El nostre cicle d'educació infantil hem detectat la necessitat de formar-nos, al voltant de la documentació pedagògica, ja que es un aspecte fonamental, en la nostra avaluació, i ens agradaria aprofundir-ne més.

DOCUMENTS D'AVUACIÓ.

- a) Fitxa de dades bàsiques. Dades personals, familiars, sociopsicopedagògiques i mèdiques del procés de desenvolupament i rellevants per a la vida escolar del xiquet o xiqueta. Annex IV del decret 100/2022 de 29 de juliol.
- b) Resum de l'escolarització: Ha de reflectir els cursos en què la xiqueta o el xiquet ha sigut escolaritzat al llarg de l'etapa, el centre i les observacions sobre les circumstàncies de l'escolarització. Model establert en l'annex V del decret 100/2022.
- c) Informes d'aprenentatge individualitzats. En el cas de la nostra escola es faran dos informes per curs, un durant el mes de desembre i l'altre al mes de juny. Adjuntem els models d'informes aprovats pel cicle. S'afegiran al arxiu de cada xiquet i xiqueta.
- d) Informe global individualitzat de final de cicle o etapa. Vore el model d'informe adjunt en annexos.
- e) Quan un xiquet o xiqueta haja sigut identificat amb nee, s'ha d'incloure en el seu resum de l'escolarització l'informe sociopsicopedagògic, així com el Pla d'Actuació Personalitzat que s'hagen realitzat.

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

- Quadern de registre d'observacions (vore document adjunt en annexos).
- Fotografies
- Enregistraments tant de veu com de vídeo
- Documents gràfics elaborats pels xiquets i xiquetes
- Reunions amb les famílies de manera individual.

AUTOAVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DIDÀCTICA

Cada final de trimestre farem una avaluació de la nostra pràctica docent que constarà en l'avaluació que es fa de la PGA al centre. La nostra autoavaluació ens permetrà seguir avançant i modificant o afegint el que siga necessari per a millorar la nostra pràctica docent i poder fer un millor acompanyament al nostre alumnat.

Aquest model potser canviat o modificat perquè està sotmès a les revisions i propostes de millora del cicle i del claustre del centre.

Model d'autoavaluació... (a continuació)

RESPECTE A LA MEUA PRÀCTICA DOCENT (autoavaluació)

1 (Mai)

2 (Poques vegades)

3 (Quasi sempre)

4 (Sempre)

I. PLANIFICACIÓ

	1	2	3	4
Selecció i seqüència dels continguts amb una distribució i una progressió adequada a les característiques de cada grup d'alumnes.				
Estableix, de manera explícita, els criteris, procediments i instruments d'avaluació i autoavaluació.				

Observacions i propostes de millora

II. REALITZACIÓ

	1	2	3	4
Planteja situacions introductòries prèvies al tema que va a tractar-se				
Mantinc l'interès de l'alumnat partint de les seves experiències, amb un llenguatge clar i adaptat. BRAINSTORMING				
Done informació dels progressos aconseguits així com de les dificultats trobades.				
Relacione els continguts i activitats amb els interessos i coneixements previs dels meus alumnes.				
Estructure i organitze els continguts donant una visió general de cada tema (índex, mapes conceptuals, esquemes, etc.)				
Facilite l'adquisició de nous continguts intercalant preguntes esclaridores, sintetitzant, exemplificant, etc.				
Distribueix el temps adequadament: (temps per a la exposició teòrica, així com per a les activitats que els alumnes realitzen a classe).				
Utilitze recursos didàctics variats (audiovisuals, informàtics, etc.) tant per a la presentació dels continguts com per a la pràctica dels alumnes.				
Comprove que els alumnes han comprés la tasca que han de realitzar: fent preguntes, fent que verbalitzen el procés etc				
Facilite estratègies d'aprenentatge: com demanar ajut?, com buscar fonts d'informació?, passos per a resoldre qüestions, problemes, done ànims i m'assegure la participació de tots i totes.				

Les relacions que estableixc amb els meus alumnes dintre de l'aula són, correctes, fluïdes i des d'una perspectiva no discriminatòria.				
Afaveixc que les relacions que s'estableixen entre l'alumnat siguen correctes, fluïdes, respectuoses i no discriminatòries (mitjançant dinàmiques de grup, diversificant els agrupaments de l'alumnat, afavorint la participació...)				
Revise i corregeixc freqüentment els continguts, activitats, propostes, dintre i fora de l'aula, adequació dels temps, agrupaments i materials utilitzats.				
En cas d'objectius insuficientment assolits propose noves activitats que faciliten la seva adquisició.				
Tinc en compte el nivell d'habilitats de l'alumnat, el seu ritme d'aprenentatge, les possibilitats d'atenció, etc. I en funció d'ells, adapte els distints moments del procés d'ensenyament-aprenentatge (motivació, continguts, activitats, etc.)				

Observacions i propostes de millora

III. AVALUACIÓ

	1	2	3	4
Realitze una avaluació inicial al començament del curs, per tal d'ajustar la programació, en la qual tinc en compte l'informe final del tutor anterior, el dels altres mestres, el de l'Equip d'Orientació Educativa i Psicopedagògica i/o Departament d'Orientació.				
Presente al començament del curs a l'alumnat, els criteris d'avaluació i qualificació, així com els procediments d'avaluació i recuperació				

Observacions i propostes de millora

ANNEXOS

INFORMES PER A LES FAMÍLIES

